

Univerzita Karlova
Přírodovědecká fakulta

Studijní program: Geografie
Studijní obor: Sociální geografie a regionální rozvoj

Bc. Roman Kokoš

**ANALÝZA ZPRACOVATELSKÉHO PRŮMYSLU
V JIHOČESKÉM KRAJI**

ANALYSIS OF MANUFACTURING INDUSTRY IN SOUTH BOHEMIA REGION

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: doc. RNDr. Jiří Blažek, Ph.D.

Praha 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci zpracoval samostatně, a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze dne 14. 7. 2019

.....

Poděkování:

Rád bych touto cestou poděkoval především doc. Jiřímu Blažkovi za vedení mé práce, trpělivost a cenné rady, které výrazně pomohly posunout úroveň celé práce. Dále bych rád poděkoval všem zástupcům oslovených firem, kteří mi věnovali svůj čas a tím pomohli ke zpracování této práce. Velké poděkování míří také k přátelům a mé rodině, která mě po celou dobu podporuje a během zpracování závěrečné práce mi vytvořila důležité zázemí.

Abstrakt

Tato diplomová práce se věnuje ekonomické a geografické analýze firem ve zpracovatelském průmyslu působících v Jihočeském kraji. Jako teoretický koncept byla vybrána teorie globálních produkčních sítí (GPN). Netradičně byl zvolen kvantitativní přístup ke studiu vybraných GPN. Cílem práce je analyzovat ekonomickou aktivitu a výsledky 11 skupin společností v závislosti na jejich pozici v GPN při ohledu na hierarchii, formu vlastnictví, funkci a velikost. Jako ukazatele budou použity indikátory ROA (rentabilita aktiv), WTT (mzdové výdaje vztažené k obratu) a CTT (kapitálové výdaje vztažené k obratu). Tato práce předkládá výsledky, která skupina firem nejlépe ekonomicky skóruje a příznivě tak ovlivňuje regionální rozvoj. Práce také zkoumá, jestli existuje vzorec rozmístění firem dle jejich typu a ekonomických výsledků.

Klíčová slova: globální produkční sítě, zpracovatelský průmysl, Jihočeský kraj, ekonomická struktura

Abstract

This paper will examine the economic and geographical analysis of companies in the manufacturing industry, located in the South Bohemia region. The theoretical concept chosen to examine this paper will be the Global Production Networks (GPN). This is used for the comparison of states and firms in the world economy. A decision was made to select a quantitative approach of studying selected GPNs. The subject area is to, analyse the economic activity and their results of 11 groups of companies according to their position in the GPN in reference to their hierarchy, ownership, function and size. Three data indicators will be used to support this analysis, Returns on Assets (ROA), Wages to Turnover (WTT) and Capital Expenditures to Turnover (CTT). This paper will find out which company type produces the best results and which can positively affect local development. This paper will also explore if there is any pattern on location, company category and its economical results.

Key words: global production networks, manufacturing industry, South Bohemia, economical structure

Obsah

SEZNAM GRAFŮ	6
SEZNAM TABULEK	6
SEZNAM OBRÁZKŮ	6
SEZNAM PŘÍLOH	7
SEZNAM ZKRATEK	7
1. Úvod.....	8
2. Teoretický rámec.....	10
2.1 Globalizace a nadnárodní společnosti.....	10
2.2 Role zahraničních investic a endogenních faktorů v regionálním rozvoji.....	12
2.3 Teorie globálních produkčních sítí (GPN).....	15
2.3.1 Řádovostní úrovně dodavatelů v GPN	15
2.3.2 Upgrading/Downgrading v rámci GPN.....	17
2.3.3 Tvorba, zvýšení a udržení hodnoty	18
3. Cíle práce a výzkumné otázky	20
4. Metodika.....	21
5. Socioekonomická charakteristika Jihočeského kraje	24
6. Zpracovatelský průmysl na jihu Čech.....	30
6.1 Ekonomické výsledky firem v závislosti na jejich typu a velikosti.....	33
6.1.1 Rentabilita aktiv (ROA)	34
6.1.2 Mzdové výdaje (WTT)	35
6.1.3 Kapitálové výdaje (CTT).....	37
6.2 Vztah mezi polohou a typem firem.....	38
6.2.1 Rentabilita aktiv (ROA)	42
6.2.2 Mzdové výdaje (WTT)	43
6.2.3 Kapitálové výdaje (CTT).....	44
6.2.4 Zahraniční firmy v JČK.....	46
7. Závěr.....	48
8. Použitá literatura:	52
ZDROJE DAT:	54
PŘÍLOHY	57

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vývoj počtu zaměstnaných osob ve zpracovatelském průmyslu mezi roky 2010-2017

Graf 2: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy ve zpracovatelském průmyslu mezi roky 2010-2017

Graf 3: Struktura výdajů na VaV mezi roky 2011-2014

Graf 4: Rozdělení firem ve sledovaném souboru

Graf 5: Srovnání hlavních ukazatelů dle původu

Graf 6: Srovnání ROA

Graf 7: Srovnání WTT

Graf 8: Srovnání ukazatele CTT

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Rozdělení firem dle typu zapojení do GPN

Tabulka 2: Rozdělení firem dle počtu zaměstnanců

Tabulka 3: Socioekonomické ukazatele JČK

Tabulka 4: Vybrané charakteristiky Jihočeského kraje

Tabulka 5: Výdaje na výzkum a vývoj za roky 2010-2014 v mil. Kč

Tabulka 6: Udělené patenty dle typu přihlašovatelů v letech 2010, 2012 a 2014

Tabulka 7: Ekonomické ukazatele JČK

Tabulka 8: PZI na 1 obyvatele k 31.12.2014, podle okresů

Tabulka 9: Rozdělení firem dle funkčního typu a velikosti

Tabulka 10: Hodnoty WTT pro sledovaný soubor

Tabulka 11: Symbologie přehledové mapy

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Klasifikace vedlejších dopadů přímých zahraničních investic

Obrázek 2: Způsoby přesunu znalostí na domácí prostředí

Obrázek 3: Geografické rozložení sledovaných firem dle typu a velikosti

Obrázek 4: Prostorové rozložení ukazatele ROA

Obrázek 5: Ukazatel poměru mzdových výdajů vůči obratu (WTT)

Obrázek 6: Kapitálové výdaje/obrat (CTT)

Obrázek 7: Rozmístění zahraničních firem

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Vědecko-výzkumné instituce v Jihočeském kraji

Příloha 2: Inovační instituce v Jihočeském kraji

Příloha 3: Výsledné hodnoty ukazatele CTT

Příloha 4: Výsledné hodnoty ukazatele ROA

Příloha 5: Seznam firem zahrnutých do analýzy

SEZNAM ZKRATEK

ARES	administrativní registr ekonomických subjektů
ASEAN	Sdružení národů jihovýchodní Asie
CTT	Capital Expenses to Turnover
ČB	České Budějovice
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
GPN	global production networks
GVC	global value chains
HDP	hrubý domácí produkt
CHKO	chráněná krajinná oblast
ICT	informační a komunikační technologie
IČO	identifikační číslo osoby
JČK	Jihočeský kraj
JIT	just in time
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NACE	evropská klasifikace ekonomických činností
NAFTA	Severoamerická dohoda o volném obchodu
NNS	nadnárodní společnosti
PRK	Program rozvoje kraje
PZI	přímé zahraniční investice
RES	registr ekonomických subjektů
RIS	regionální inovační systém
RIS3	Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci
ROA	Return on Assets
S-JTSK	systém jednotné trigonometrické sítě katastrální
SVE	střední a východní Evropa
UK	Spojené království
VAV	výzkum a vývoj
WTT	Wages to Turnover

1. Úvod

Fenoménem posledních desítek let se v oblasti světového hospodářství bezesporu stala pokračující globalizace. Díky velmi rychle se vyvíjejícímu technickému poznání především v oblasti komunikačních a dopravních technologií došlo po druhé světové válce a především v době od 70. let minulého století k intenzivnímu procesu navazování obchodních vztahů mezi firmami z geograficky vzdálených zemí a s tím spojeným rozšiřováním výroby na velké vzdálenosti. Naproti tomu ovšem stojí intenzivní koncentrace těch nejspičkovějších znalostí a předností do oblasti světového jádra (Dicken 2011).

Vedle vědecko-technického pokroku lze za druhý významný faktor nastupující globalizace označit změnu politicko-ekonomického smýšlení, která nastala po ropné krizi v 70. letech, znamenající konec keynesiánského řízení ekonomiky, které bylo do té doby založeno na brettonwoodských dohodách z roku 1944. V zemích zasažených druhou světovou válkou se v poválečné době v tomto keynesiánském řízení ekonomiky vybudoval systém tzv. welfare state, česky tedy tzv. sociálního státu. Jako reakce na ropnou krizi místo něj nastoupil ekonomický směr neoliberalismu, který předchůdce vinil z nadměrné regulace a zbytečně vysokých výdajů státu (Sýkora 2000).

Proto postupně došlo k deregulaci mezinárodního obchodu, což ve výsledku vedlo k rychlému rozvoji přeshraničních investic a také k velkým objemům mezinárodních transakcí a ve výsledku dalo vzniknout nadnárodním společnostem, tak jak je známe dnes, výrazně dominujících světové ekonomice. I to je tedy objektem zájmu ekonomické geografie, která pro vysvětlení organizace výroby v podmínkách její vertikální dezintegrace přišla s konceptem takzvaných globálních produkčních sítí (GPN) zohledňující komplexní soubor aspektů spojených se současnou ekonomikou. Hlavním zaměřením by pro GPN mělo být studium vztahů mezi regionální a globální úrovní jako základním diferenciacním mechanismem, který v současnosti rozhoduje o úspěšnosti regionu (Dicken 2011).

Jihočeský kraj jako sledovaný region má výhodu ve své geografické (horizontální) poloze. Přímo sousedí s vyspělými regiony Německa a Rakouska, ze kterých po politických změnách v roce 1989 plynuly zahraniční investice do místních podniků. Dalším impulsem pro rozvoj obchodních vztahů mezi výše uvedenými zeměmi a Českem byl nepochybně vstup naší země do Evropské unie v roce 2004, který do ekonomiky přinesl volný pohyb služeb, zboží a

kapitálu. Ve srovnání s ostatními kraji Česka vykazuje Jihočeský kraj dlouhodobě nízkou nezaměstnanost. Jde o region historicky spíše méně průmyslový a venkovský s absencí velkých podniků. Stávající struktura místní ekonomiky s nízkým podílem technologicky a inovačně náročných odvětví se jeví jako citelný nedostatek, protože jde o segmenty, které jsou pro budoucí rozvoj Česka stěžejní.

Diplomová práce má následující strukturu. Na úvod navazuje teoretická část věnující se především teorii globálních produkčních sítí a nadnárodních společností jako hlavního ukotvení této práce. Dále bude v textu naznačen význam přímých zahraničních investic a endogenních faktorů na regionální rozvoj. Z ní vychází kapitola věnovaná formulaci hypotézy a výzkumných otázek. Hlavním cíle práce je analýza vztahu mezi ekonomickou výkonností firem a typem začlenění do globálních produkčních sítí. Druhým cílem je zjistit vztah mezi typem firem a lokalizací. Navazuje část věnovaná metodice a datům, ze kterých jsem při svojí práci čerpal. Dále v situační analýze bude shrnuta pozice Jihočeského kraje při meziregionálním srovnání. Empirická část je rozdělena do dvou částí. V první části bude při analýze ekonomických výsledků podle sledovaných typů firem na území kraje zjišťována vzájemná závislost mezi těmito proměnnými. Druhá část se věnuje vztahu geografické polohy (vertikální a horizontální) a typu vybraných firem působících na sledovaném území. Diplomovou práci tradičně uzavírá závěr, shrnující hlavní výsledky a nastiňující možnosti dalšího výzkumu.

2. Teoretický rámec

Jak již bylo zmíněno v úvodu, teoretickým konceptem pro tuto práci byla vybrána teorie globálních produkčních sítí (GPN), patřící do skupiny teorií GVC/GPN, jež byly do akademického prostředí uvedeny z okolí Garryho Gereffiho, Petera Dickena, Henryho Yeunga, Neila Coea a dalších. Hlavním cílem pro GVC/GPN je snaha upozornit na nedostatky přístupů vycházejících z národních statistik, které dokonale nevystihují ekonomické aktivity složitých, obchodně propojených sítí do ní zapojených společností a dalších aktérů z veřejného sektoru (Dicken 2011).

Klíčovými přednostmi, které vedou k rozvoji vyspělých ekonomik, jsou v dnešní době bez nejmenších pochyb lidské znalosti a na ně navázané inovační schopnosti. Hlavními záměry zahraničních investic jsou, vedle přístupu na trh a jeho rozšiřování, hlavně propojení na místní technologické prostředí, která jsou důležitější než přístup k materiálním vstupům, které mají obvykle pozici na opačné straně hodnotového řetězce (Coe a kol. 2004). Důležitým faktorem pro regionální rozvoj je motiv investice, kdy investovaný kapitál míří do jádrových oblastí, které jsou pro zahraniční společnosti atraktivní skrze kvalitu lidských zdrojů, případně aglomeračních výhod, a tím tak dále přispívají k nerovnoměrnému rozvoji (Dunning 1998).

Charakteristickým znakem světového hospodářství je vysoký podíl služeb a nemateriálních statků na tvorbě HDP. Zmíněné služby se označují jako KIBS (knowledge intensive business services) a dělí se na dva směry z nichž první jsou služby technologické tzv. T-KIBS, což představují tradiční vědecká a technicko-inženýrská odvětví a vedle nich také profesionální tzv. P-KIBS, které sdružují personální, právní a účetní služby a další oblasti podpory. Tyto služby, které dnes tvoří ve vyspělých státech největší složku HDP, jsou z výše uvedených důvodů koncentrovány do jádrových oblastí (Jacobs, Koster, Van Oort 2014).

2.1 Globalizace a nadnárodní společnosti

Zásadní roli v modelu GPN hrají nadnárodní společnosti (NNS), které díky velikosti svého kapitálu dokáží v rámci zasíťování své výroby efektivně spojovat pobočné závody po celém světě. Nadnárodní společnosti jsou také díky své velikosti významnými partnery při vyjednávání podmínek s národními státy, při nichž z pozice významných zaměstnavatelů získávají menší či větší výhody pro své podnikání. Silným impulsem pro další růst NNS se stala

od 70. let postupná deregulace mezinárodního obchodu, snižování obchodních bariér, jež umožnilo zahraničním firmám snadněji vstupovat na nové trhy (Coe 2013; Dicken 2011).

V přibližně stejné době se díky technologickému vývoji začaly více a více prosazovat informační a komunikační technologie (ICT). Jednalo se o hlavně o spuštění prvních satelitů, zavedení optických kabelů na dně moří, počítačů a v neposlední řadě internetu pro veřejnost. U segmentu dopravních prostředků je třeba zmínit kontejnerizaci, která umožnila snadno a levně přesouvat velké objemy zboží, a také zrychlení způsobů letecké dopravy díky zavedení tryskových letadel. Uvedené změny zásadně změnily vnímání prostoru a vzdálenosti, jelikož bylo najednou velmi snadné spojit velmi vzdálená místa na Zemi. V současnosti můžeme sledovat, že schůze nadnárodních společností lze organizovat on-line pomocí videokonferenčních hovorů téměř odkudkoliv s dosahem internetu. Zde uvedené ve výsledku vede k hlubšímu prohlubování vazeb mezi dříve funkčně oddělenými regiony. Literatura často uvádí výstižný pojem pro tento technologický a informační pokrok - tzv. smršťování prostoru (autor David Harvey) ve smyslu přibližování a zrychlování přenosu informací, materiálů či služeb (Dicken 2011).

Je paradoxní, že globalizace, která je charakterizována výraznou geografickou disperzí různých fází výroby, naopak silně koncentruje klíčové služby do nejrozvinutějších oblastí, kde tak využívají tzv. aglomeračních výhod, nezávisle na měřítku pozorování (Dunning 1998). Charakter investic se liší v závislosti, zda je cílem získat přístup spíše k materiálním nebo lidským zdrojům. Silným motivem zahraničních investic je tedy snaha získat tato strategická aktiva a tomu někdy odpovídá i jejich zacílení na akvizice firem s určitým know-how, které ve výsledku může znamenat rozhodující výhodu. Jedním z hlavních znaků globalizace je také to, že oborově blízké firmy spolu intenzivně spolupracují ve smyslu lokalizačním, funkčním a obchodním (Coe 2013). Dunning (1998) dále zmiňuje pro firmy významnou důležitost znalostí při strategii *downstream*, myšleno strategií byznysu zaměřenou na zákazníka, tedy marketingu a dalších složek podpory prodeje.

2.2 Role zahraničních investic a endogenních faktorů v regionálním rozvoji

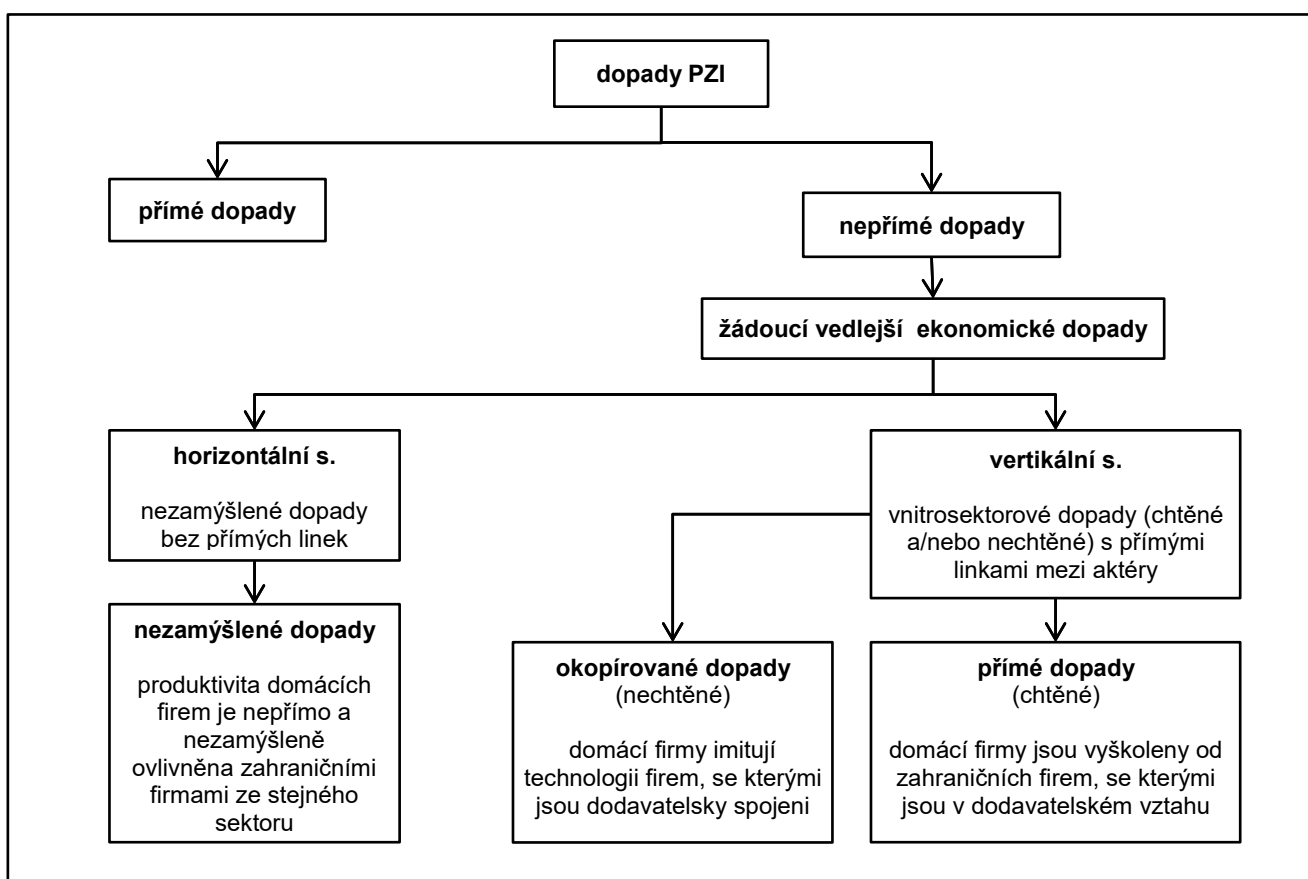
Se vzrůstajícím propojováním národních ekonomik již zmíněným vlivem odstranění bariér a vznikem nadnárodních společenství a sdružení typu EU, NAFTA nebo ASEAN umožňujících volný pohyb služeb a zboží, začal mít zahraniční kapitál zásadní vliv na podobu a úspěšnost regionů. Po rozpadu komunistického bloku na začátku 90. let i do střední a východní Evropy (dále jen SVE) začaly proudit zahraniční investice. Původně státem plánované ekonomiky vyžadovaly po vítané změně politických poměrů transformaci jejich struktury a ve většině případů došlo k převodu státních podniků na akciové společnosti. V následné privatizaci byl umožněn vstup zahraničního kapitálu do prostoru postkomunistických zemí (Rugraff 2010). Obecně se má za to, že PZI vnesou do domácí ekonomiky nové konkurenční prostředí, technologii a znalosti a v neposlední řadě vytvoří nová pracovní místa (Dunning 1998). V oblasti zaměstnanosti a rozšiřování výrobních kapacit se ideální formou PZI pro hostitelský region zdají být investice do výroby tzv. na zelené louce (MacKinnon 2011). Podpůrnou roli pro PZI hrají také místní vlády, které se do svých oblastí snaží přilákat investory prostřednictvím tzv. investičních pobídek nebo též tzv. daňové prázdny.

Pavlínek (2016) ale v tomto ohledu přináší kritický náhled na PZI do zemí tzv. východního bloku. Ve svém článku konfrontuje teorie a předpokládaný scénář se skutečnými statistickými výsledky. Upozorňuje v něm na problematické vnímání investic jako hlavního faktoru lokálního rozvoje. Silným motivem pro zahraniční firmy je snaha o snížení nákladů na výrobu díky levnější pracovní síle. Z tohoto důvodu se staly země SVE po kolapsu komunistického bloku cílem PZI. Bohužel struktura investic odrážela jejich výrazný *low-cost* motiv (Květoň, Blažek 2018). Navíc vzhledem k přibližování se průměru EU a zvyšujícím se mzdám, začínají některé firmy přesouvat (po uplynutí lhůty investičních pobídek) výrobu dále na východ Evropy nebo do Asie (Ženka 2007). Je třeba zmínit, že po akvizici zahraničním majitelem může dojít ve snaze o zefektivnění výrobního procesu ve vybrané firmě k propouštění zaměstnanců, přeorientování či snižování dosavadní produkce (Pavlínek, Žižalová 2014).

Dunning (1998) mezi hlavní motory růstu PZI řadí na prvním místě náklady na pohyb kapitálu, které vlivem odstraňování bariér obchodu postupně klesaly a umožnily větší propojování územních celků za účelem směnného obchodu. Zároveň došlo v rámci hledání *strategických aktiv* ke shlukování aktivit, které díky geografické blízkosti čerpají ze synergie místního prostředí, jako je sdílení kvalifikovaného pracovního trhu doplněného o kvalitní institucionální rámec. Dalším motivem pro PZI je hledání zdrojů, kde jde především o přírodní zdroje a jejich dostupnost, cenu a kvalitu. Důležitým motivem zůstává hledání vyšší efektivnosti investovaného kapitálu (snižování výrobních vstupů – práce, materiály, zpracování, úspory z rozsahu při velkých objemech či využití zvláštních ekonomických zón).

Provázaností PZI na domácí dodavatele se na slovenském příkladu věnuje Pavlínek (2017). V článku analyzuje zapojení vedoucích firem v GPN s periferními regiony, jež splňují jejich požadavky na levnou pracovní sílu, ale přitom nejsou navázáni na místní ekonomiku, což dále nevede k přenosu technologií a znalostí na hostitelský region. Vztahy mezi firmami vychází z dlouhodobé vzájemné důvěry. Velcí nově přicházející výrobci zpočátku ve středoevropském prostoru tvrdili, že místní firmy nesplňují jejich požadavky na kvalitu dodávek, a proto svoje aktivity propojovaly s dalšími zahraničními firmami. Pokud by došlo k napojení na místní dodavatele, pak tato obchodní spolupráce dále vede viz Obrázek 1 ke *spillovers* tj. žádoucím vedlejším ekonomickým efektům.

Obrázek 1: Klasifikace vedlejších dopadů přímých zahraničních investic

Převzato z: Pavlínek, Žížalová (2014), str. 6

Stran endogenních faktorů můžeme uvést pozici tzv. stakeholderů (česky aktérů) regionálního rozvoje jimiž mohou být podnikatelé, manažeři firem, představitelé místní samosprávy, vědečtí pracovníci na univerzitách nebo v inovačních centrech, agentury regionálního rozvoje, vědeckotechnické parky. Ovšem jak ve svém textu zmiňují Coe a kol. (2004) místní instituce mají nad sebou nadřazené (nad)národní instituce (ministerstva, odbory), které ovlivňují, jakou povahu budou mít vztahy mezi regionem a zahraničními firmami disponujícími kapitálem, znalostmi, zkušenostmi.

Martin a Sunley (1998) v rámci svojí teorie endogenního růstu za hlavní faktory rozvoje uvádějí lidský kapitál a technologie. Nehmotné faktory a jejich vliv jsou součástí rozvojových dokumentů veřejného sektoru. Strategie regionálního rozvoje ČR (2006) na str. 14 mezi nehmotné faktory regionálního rozvoje uvádí:

„Nehmotné faktory jsou zejména inovace a schopnost jejich vytváření a šíření, dostupnost a účinné využití informační a komunikační technologie (ICT), institucionální prostředí“

K důležitým složkám patří i sociální a lidský kapitál, často používaný pro explanaci regionálního rozvoje nebo při studiu periferních oblastí. Za základní prvky sociálního kapitálu lze považovat sociální síť, důvěru, občanské normy a hodnoty (Pileček 2013). Sociální zasíťování lze vyjádřit sdružováním lidí do zájmových spolků, mezilidskými kontakty na pracovišti a vedle toho i rodinné vazby. Důvěra spočívá v především ve vzájemné důvěře mezi lidmi, reciprocitě či sociální důvěře. Třetí složka norem a hodnot zahrnuje identitu a solidaritu s prostředím, toleranci a vzájemné závazky. Do složek lidského kapitálu patří znalosti, schopnosti a vzdělání. Podskupinou lidského kapitálu je zkušenost, motivace, akceschopnost, potenciál reagovat na změny a přijímat inovace, sociální chování (Pileček 2013).

2.3 Teorie globálních produkčních sítí (GPN)

Koncept GPN je v základu postaven na třech pilířích. Prvním z nich je tzv. regionální zakořenění (v orig. *territorial embeddedness*), obvykle založené na dlouhodobě utvářeném socio-kulturním prostředí. Druhým prvkem je hodnota (*value*) vyjadřující míru ziskovosti jednotlivých firem zapojených do GPN. Posledním pilířem je analýza síly (*power*) v GPN, jež je dělena na sílu samotné korporace a jejího vlivu na GPN, dále sílu států a regionů ovlivnit zasíťování GPN a také kolektivní sílu představenou odborovými svazy nebo nevládními organizacemi (Mackinnon, Cumbers 2011).

GPN můžeme dělit podle způsobu řízení (vládnutí – *governance*), jednak na tzv. nákupem řízenou síť, kterou si lze představit jako globální řetězec distribučních společností jako je Tesco. Zde se daná firma soustředí primárně na mimovýrobní aktivity, samotnou produkci nechává na svých dodavatelích. Druhou kategorií jsou tzv. výrobou řízené řetězce, které vyžadují vysoké kapitálové vstupy a pokročilou technologii výroby, typické pro firmy jako Intel nebo Dell (Blažek, Uhlíř 2011; Coe 2013).

2.3.1 Řádovostní úrovně dodavatelů v GPN

Dodavatele v rámci GPN obvykle řadíme do tří úrovní. V tomto dělení se klade důraz především na míru provázanosti s vedoucí firmou, strategické důležitosti, potenciální

nahraditelnosti a technické složitosti produkovaného zboží. Dodavatelé, které řadíme do prvního řádu jsou pro (nadmárodní) firmy do značné míry nepostradatelné, je na ně delegována významná část výrobního procesu i výzkumu a vývoje. Většina takových firem má svoje ústředí ve vyspělých státech, v ekonomickém jádru světa. Tito dodavatelé prvního řádu disponují sofistikovanou technologií, relativně samostatně si řídí svoji vlastní síť dodavatelů. Pod nimi vystupují dodavatelé nižších řádů, kteří nabízejí především nižší cenu dodávek, rychlost a flexibilitu (Ernst, Kim 2002).

Coe a Yeung (2015) uvádějí pět úrovní aktérů v GPN mezi něž patří: vedoucí firma, strategičtí partneři, specializovaní dodavatelé, obecní dodavatelé a zákazníci. Vedle toho navíc tito autoři přicházejí s pojmem „mezisektorové průniky v GPN“ jako typem vedení řetězce, který dosud nebyl rozpracován. V tomto režimu jsou vybraní značkoví dodavatelé svým postavením s globálními prodejci v podstatě mocensky vyrovnáni.

V českém prostředí výzkum řádovostní úrovně dodavatelů uskutečnili např. Pavlínek, Janák (2007), a to na příkladu automobilového průmyslu, jako vhodného příkladu tzv. znalostně orientovaných GPN. Od začátku devadesátých let pro účel zefektivnění proběhly v segmentu automotive změny vedoucí k tzv. zeštíhlení výroby. Nejčastěji jsou tak v současnosti uváděny tři úrovně dodavatelů v autoprůmyslu. Dodavatelé první úrovně jsou vyčleněni mimo automobilku, ale zůstávají velmi důležitou rolí, ke které jim automobilky postupně daly velké pravomoce. Jsou většinou geograficky úzce spjati s danou automobilkou z důvodu rychlých a přesných dodávek *just in time* (JIT) tzv. modulů, jež míří přímo na montážní linky automobilek. Vzhledem k tomu, že v současnosti si zákazníci mohou modely aut konfigurovat dle detailních přání, je nutné, aby specifické díly/moduly přicházely na linku ve správném pořadí. Mezi automobilkami a dodavateli tak panuje intenzivní závislost. Automobilky se nemohou jednoduše uchýlit ke změně a přejít k jinému, podobnému dodavateli, dodavatelé zase mají díky automobilkám zajištěný odbyt svých produktů.

Druhá řádovostní úroveň se pak typicky vyznačuje tím, že dodává stále sofistikované součásti do subsystémů dodavatelů první úrovně, případně pokud jde např. o části motoru, dodává své komponenty systémem JIT přímo producentům aut (Pavlínek, Janák 2007). Dodavatelé třetího řádu jsou na pomyslné pyramidě nejnižší a tomu také odpovídá jejich produkce spočívající v relativně nejjednodušších komponentech. Ty jsou dodávány do procesu výroby s mnohem nižší přidanou hodnotou než u předchozích dvou úrovní, přičemž i náklady na VaV jsou u firem na této úrovni nejnižší (Rugraff 2010). Dodavatelé pomyslného třetího řádu jsou v žebříčku na nejnižší položených místech, a proto jsou také nejvíc ovlivněni a

ohrožení rozhodnutími z vyšších pater v případě změn strategie produkce. Nemají speciální know-how, a tak mohou být snadno nahrazeni. V této souvislosti je na ně neustále vyvíjen cenový tlak (Blažek 2015).

2.3.2 Upgrading/Downgrading v rámci GPN

Výše uvedené řádovostní skupiny se v průběhu času proměňují. Snahou některých firem je postupným vývojem stoupat v „žebříčku“ za účelem produkce hodnotnějších výrobků, provést tzv. funkční upgrading. Dále jsou firmy, které setrvávají na svých pozicích, jimž se tato část textu nevěnuje. A nakonec se v ekonomice vyskytují firmy, jež sestoupily v řádovostní úrovni směrem dolů obecně, procesem označovaným jako funkční downgrading.

Základní čtyři typy upgradingu vymezili již Humphrey a Schmitz (2002). Upgrading v něm dělí na: procesní, produktový, funkční, mezisektorový. Procesní upgrading je základním procesem, kdy výrobce zefektivňuje proces výroby nebo snižuje náklady na výrobu. Druhým typem je tzv. produktový upgrading, který je složitější a představuje zahájení výroby nového, sofistikovanějšího výrobku, často na základě požadavku od vedoucí firmy. Dalším typem upgradingu je mezisektorový upgrading, typicky představuje situaci s rozšířením působení do jiného odvětví, kde zúročí nabyté know-how z dosavadního působení. Posledním a nejkompexnějším typem je funkční upgrading. Blažek (2015) uvádí pět podtypů funkčního upgradingu: proniknutí do vyšších pater GPN, opuštění aktivit s nižší přidanou hodnotou, převzetí activity s vyšší přidanou hodnotou od vedoucí firmy či dodavatele prvního řádu, vybudování nového trhu (a výrobku), akvizice technologické firmy. Na příkladu „osamostatnění“ turecké dodavatelské firmy Sarar od německého giganta Hugo Boss (dnes je součástí italské skupiny Marzotto) ilustruje Tokatli (2007) typ funkčního upgradingu, kdy dodavatel získá znalosti a zkušenosti pro posun směrem k výnosnější produkci.

Na první pohled by se downgrading mohl zdát jako čistě negativní záležitost, záleží ovšem na míře dobrovolnosti tohoto rozhodnutí. Situaci, kdy dodavatel na základě rozhodnutí klíčového odběratele nedobrovolně sníží přidanou hodnotu zpracování dodávaného zboží, je označována jako pasivní downgrading. Dalším typem downgradingu je tzv. adaptivní downgrading, zapříčiněn vývojem na trhu, kde daná firma prohrála konkurenční boj, a proto za účelem zachování alespoň částečné produkce volí cestu výroby méně složitějšího zboží nebo komponent. Třetím typem downgradingu je tzv. *strategický downgrading*, který je vyvolán promyšleným rozhodnutím zúžit produkci je na nejvýnosnější zboží (Blažek 2015).

2.3.3 Tvorba, zvýšení a udržení hodnoty

Jedním z diferenciacních faktorů mezi regiony, jejichž firmy jsou významně zapojeny do GPN je rozhodně tvorba a udržení hodnoty během dané produkce, jež zásadním způsobem ovlivňuje schopnost být konkurenceschopným a z hlediska budoucích investic atraktivním regionem. V současném světě totiž rozhodně neplatí, že místo výroby konečného produktu má nejvyšší podíl na zisku. Coe a kol. (2004) považují schopnost tvorby a její zvýšení a zadržení v regionu pro jeho rozvoj za stěžejní. Jde podle nich o jednu z hlavních regionálních výhod (*value capture*). Na tvorbě a udržení hodnoty se podílejí například mzdy, zdanění platů zaměstnanců, reinvestice do výroby nebo provázanost na další domácí dodavatele, kteří dále zaměstnávají a odvádějí daně rozpočtu.

Nejjednodušší způsob znázornění, kde se jaká komponenta známého výrobku, jako je např. Apple iPhone, vyrábí, vychází bohužel pouze z nepřesných odhadů s absencí věrohodných dat. Výše uvedené pojmy tvorby a udržení hodnoty v GPN byly v českém prostředí rozpracovány od dvojice autorů Pavlínek a Ženka (2016) zaměřených na automobilový průmysl, který je v Česku po roce 1989 významně ovlivněn vstupem zahraničního kapitálu.

Hodnotu produktů firmy tvoří propojením vstupních zdrojů, zpracování dodávek, know-how, technologií a znalostí. Tyto se pak odrážejí ve výsledném obchodu na koncovém trhu, který do firem přináší zisk (Pavlínek, Ženka 2016). Stejní autoři proto uvádějí, že udržená hodnota nepředstavuje pouze zisk a jeho odvody v podobě daní nebo investic do výroby za účelem udržení konkurenceschopnosti, ale především postupný transfer technologií do domácích firem, spolupráce s místními firmami, přelévání/šíření znalostí a zvýšení pozice regionu díky přítomnosti vysoce ceněných odvětví.

Jako první fázi tvorby hodnoty považují Pavlínek a Ženka (2016) navázání pracovních sil v regionu na kapitál v podobě proškolení pracovníků atd. Za rozšiřování je považován postupný přesun znalostí a technologií do hostitelského regionu. V souvislosti s udržením hodnoty vstupují do hry dříve uvedené prvky GPN *сила* a *kontrola*, kterou disponují vedoucí firmy v dodavatelském řetězci. Podle jejich výsledků firmy prvního řádu očekávaně vytvoří více hodnoty než firmy na nižší úrovni. Zároveň platí, že hodnotu částečně vracejí v podobě odvedeaných daní. Bohužel firmy v prvním stupni dodavatelství mají zpravidla zahraniční vlastníky, a proto většina jejich produkce míří na export a zároveň v Česku zpravidla nerealizují klíčové aktivity, například výzkum a vývoj. Proto jsou základními prvky českého

autopřemyslu firmy ve druhém a třetím řádu, u kterých se hodnota ve formě platů zaměstnanců a subdodávek místním dodavatelům udrží v rámci Česka.

Jednou ze vstupních podmínek, aby došlo k přesunu znalostí do hostitelského regionu, je potřeba, aby region byl připraven dané znalosti přes své lokální hráče vstřebat (Ernst, Kim 2002). Přesun znalostí mezi aktéry zúčastněnými v GPN může probíhat několika způsoby, které autoři souhrně uvádějí viz Obrázek 2.

Obrázek 2: Způsoby přesunu znalostí na domácí prostředí

		úloha dodavatele znalostí	
		aktivní	pasivní
způsoby zprostředkování	tržní	formální mechanismy (PZI, technické konzultace)	výměna komodit (standární přesun strojů obchodním stykem)
	netržní	neformální mechanismy (vedoucí firma poskytne technickou pomoc lokálním dodavatelům)	neformální mechanismy (reverzní inženýrství, pozorování, studium literatury)

Převzato z: Ernst, Kim (2002), str. 1424

Tím nejjednodušším je tržní způsob, kdy si zájemce od aktéra disponující znalostmi za pomoci obchodního vztahu znalosti nakoupí. Dalším způsobem je přesun od zahraničního hráče prostřednictvím investice do regionu nebo navázání dodavatelských vztahů s místními dodavateli. Třetím způsobem je situace, kdy vedoucí firma poskytuje svým dodavatelům znalosti dobrovolně, aby se tyto mohly spolehlivě zapojit do jejich dodavatelské sítě. Posledním typem je přesun znalostí bez aktivního zapojení investorů za pomoci lidí obeznámených s danou problematikou, ať už jde o repatriaci talentů do původní země nebo krátkodobé pobyty zahraničních inženýrů, kteří disponují důležitými znalostmi, případně i formou *reverse engineering*, tj. kopírování podstatné části výrobků konkurence či již etablovaných dodavatelů.

3. Cíle práce a výzkumné otázky

V této kapitole budou na základě poznatků uvedených v teoretické části uvedeny cíle a výzkumné otázky. Česko se po roce 1989 prostřednictvím svých firem zapojilo do globální ekonomiky. V posledních třiceti letech bylo Česko vystaveno PZI, které ne vždy přinesly obecně chtěný účinek ve formě rozvoje regionu (Pavlínek 2004). Současná ekonomická struktura Česka má dle Květoně a Blažka (2018) tři hlavní specifické rysy. Prvním rysem je slabý sektor malých a středních firem v domácí ekonomice. Druhým je přílišná závislost na zahraničních firmách označovaná jako *branch plant economy* (Watts 1981). Třetím rysem je „uzamčení“ dodavatelů v úrovních GPN. Firmy zapojené v GPN se přitom silně liší jejich významem v závislosti na jejich pozici v dodavatelském řetězci, přičemž v Česku dominují dle Pavlína (2012) firmy hlavně na druhém a třetím dodavatelském stupni. První výzkumnou otázkou tak můžeme formulovat:

- **Existuje závislost mezi ekonomickou výkonností firem a typem firmy (dodavatelé do GPN, pobočky zahraničních společností, místní malé a střední podniky)?**

Objektem geografického poznání je přirozeně zkoumání vlivu objektů, jejich polohy a vlivu na okolní prostředí. Polohu můžeme v našem výzkumu vnímat buď jako vertikální (hierarchické pojetí) nebo horizontální (prostorové). Progresivnější typy firem s aktivitou s vyšší přidanou hodnotou jsou primárně koncentrovány do metropolitních oblastí. Druhou výzkumnou otázkou této práce je:

- **Existuje vztah mezi typem firem a jejich lokalizací?**

Tento výzkum může mít mj. i praktické implikace, neboť může naznačit, zda:

- *Je pro region perspektivnější podporovat dodavatele do GPN nebo pobočky (nadmístních) firem s přístupem na koncový trh?*

4. Metodika

Při výzkumu prováděném v rámci GVC/GPN se převážně přistupuje ke kvalitativním metodám výzkumu firem. Tak tomu bylo i v případě méj bakalářské práce z roku 2016 věnované segmentu výroby kancelářských potřeb na příkladu holdingu KOH-I-NOOR. Vzhledem k povaze vztahů mezi firmami je důležité pochopit jejich detailní podobu, která z běžné statistiky není dostupná (Blažek, Uhlíř 2011). Vzhledem k osobním zkušenostem autora bylo pro definitivní podobu této práce rozhodnuto přistoupit k metodám kvantitativním a pokusit se o analýzu na základě dostupných dat. Hlavním cílem práce je zjistit vztah mezi typem vybraných firem a jejich ekonomickými výsledky v poslední době. Za tímto účelem budou využita data se souhrnou statistikou, která bude zohledňovat minimálně pět aktivních let sledovaných firem.

Výběr sledovaného regionu

Hlavním motivem pro výběr Jihočeského kraje byla jednoznačně moje osobní preference. Jde o region, se kterým jsem spjat po celý život a mám tak určitou výhodu v přehledu o aktivitách a procesech, které v kraji probíhají. Díky osobní vazbě navíc vnímám i historické souvislosti regionu, které ovlivňují jeho dnešní podobu. Jihočeský kraj je nicméně v řadě ohledů specifický region, jež nebyl v minulosti masivně zasažen ani první vlnou industrializace v 19. století ani státem řízenou industrializací mezi lety 1948 až 1989. V žádném městě se tedy nenachází podnik, který by tak výrazně dominoval místní ekonomice a určoval její ráz (pro socioekonomickou charakteristiku kraje – viz kapitola 5).

Metody sběru a způsob analýzy dat

Výchozím souborem pro analýzu ekonomických výsledků firem dle jejich typu byl výběr z databáze BISNODE pokrývající zpracovatelský průmysl mezi léty 2010 až 2014. Z dostupných dat byly vytvořeny průměry za uvedené rozpětí pěti let.

Pro další interpretaci datového souboru byla díky laskavé pomoci tamních pracovníků data doplněna o informace z Registru ekonomických subjektů (RES) od ČSÚ, obsahující důležité údaje týkající se převažujícího oboru činnosti (NACE), okresu působnosti firmy (OKRESLAU, v tomto případě CZ0311 až CZ0317), kategorie počtu zaměstnanců (KATPO),

formu vlastnictví (CISS2010), adresu sídla společnosti. Další údaje pro vytvoření uceleného datasetu byly doplněny z databáze ARES od Ministerstva financí, jež veřejnosti ke stažení volně poskytuje kompletní databázi pro všechna jimi vedená IČO. Za pomoci makra v prostředí Microsoft Excel byly ze získaných souborů vybrány zvolené firmy a vytvořeny další indikátory na úrovni jednotlivých firem pro specifikaci jejich činnosti. Důležitou složkou souboru je také vymezení hlavního předmětu činnosti či hlavních výrobních artiklů jednotlivých firem získaný z oficiálních webových prezentací společností, případně doplněno o údaje z webu firmy.cz od Seznamu či zivefirmy.cz. U zahraničních firem byla s pomocí údajů z databáze Veřejného rejstříku (or.justice.cz) vyhledána a zaznamenána původní země majitelů majoritních podílů ve firmách.

Firmy bylo také nutno roztrždit podle úrovní dodavatelství do GPN. Jak již bylo zmíněno v teoretické části této práce, úrovněmi se v českém prostoru na příkladu automobilového průmyslu věnuje hlavně Pavlínek, Janák (2007), proto byl využit metodický postup specifikovaný v této práci. Pomocným ukazatelem u vybraných firem, které jsou součástí databáze dodavatelů v rámci CzechInvestu, je také tato databáze, podle něhož lze firmy klasifikovat dle stanovených úrovní.

Tato diplomová práce navazuje na práci Martina Jirmana (2018), který ve své diplomové práci zkoumal ekonomickou strukturu dvou příhraničních okresů Tachov a Náchod. Ve své analýze pracuje s českými i zahraničními kategoriemi firem dle začlenění do GPN, firmami, které mají přístup na koncový trh nebo své výrobky dodávají širokému spektru zákazníků. Charakteristika těchto typů firem v textu dále rozpracována. Pro účely této práce byly firmy dle jejich vlastnictví a funkce rozřazeny do těchto celkem jedenácti kategorií:

Tabulka 1: Rozdělení firem dle typu zapojení do GPN

typ dle funkce	počet	podíl kategorie
česká firma s přístupem na koncový trh	87 firem	22,3 %
česká firma bez přístupu na koncový trh	79 firem	20,4 %
česká firma zapojená v GPN jako dodavatel 1. řádu	1 firma	0,3 %
česká firma zapojená v GPN jako dodavatel 2. řádu	12 firem	3,1 %
česká firma zapojená v GPN jako dodavatel 3. řádu	50 firem	12,9 %
zahraniční firma s přístupem na koncový trh	50 firem	12,9 %
zahraniční firma bez přístupu na koncový trh	23 firem	5,9 %
zahraniční firma zapojená v GPN jako dodavatel 1. řádu	5 firem	1,3 %
zahraniční firma zapojená v GPN jako dodavatel 2. řádu	24 firem	6,2 %
zahraniční firma zapojená v GPN jako dodavatel 3. řádu	43 firem	11,1 %
malý podnik v zahraničním vlastnictví	14 firem	3,6 %
<i>Celkem</i>	<i>388</i>	<i>100,0 %</i>

zdroj: vlastní šetření 1

Kromě výše uvedených typů byly firmy také rozděleny na celkem čtyři velikostní kategorie:

Tabulka 2: Rozdělení firem dle počtu zaměstnanců

typ dle velikosti	počet	podíl kategorie
10 až 49 zaměstnanců	171 firem	44 %
50 až 250 zaměstnanců	151 firem	39 %
250 až 500 zaměstnanců	43 firem	11 %
Nad 500 zaměstnanců	23 firem	6 %

zdroj: vlastní šetření 2

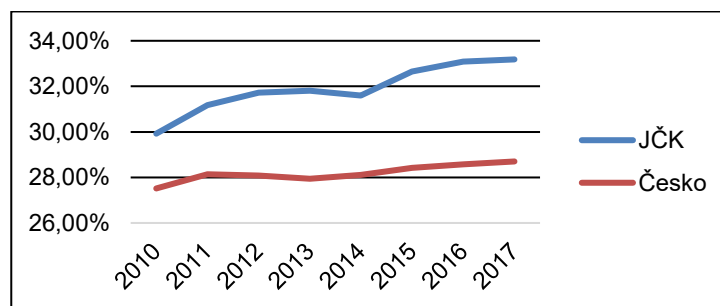
I přes výrazně kvantitativní přístup použitý při zpracování této diplomové práce byly také uskutečnena i čtyři osobní rozhovory se zástupci jihočeských firem. Rozhovory byly vedeny s lidmi na vedoucích pozicích. Jednalo se o ředitele závodu, majitele či vedoucí strategických oddělení. Je třeba zdůraznit, že zmínění oslovení respondenti byli velmi ochotní a díky jejich ochotě pomoci jsem tak daleko více pochopil souvislosti fungování firem ve zpracovatelském průmyslu.

Pro prohlížení mapových příloh se vzhledem k předpisům rozvržení diplomové práce hodí více elektronická verze, která je k nalezení v repozitáři závěrečných prací UK. Všechny mapy v tomto dokumentu byly vloženy jako vektorové křivky, tudíž neztrácejí na své kvalitě při prohlížení v detailnějším módu zobrazení.

5. Socioekonomická charakteristika Jihočeského kraje

Jihočeský kraj je příhraniční region, ležící na jihozápadě Česka s přirozeným mezoregionálním centrem Českými Budějovicemi. Na západní straně sousedí s Německem, spolkovou zemí Bavorsko, jedním z nejbohatších regionů Německa. Na jihu a východě s Horním respektive Dolním Rakouskem. Součástí regionu jsou dva euroregiony Silva Nortica (CZ/AT) a Šumava (CZ/DE). V regionu se vzhledem k historickému vývoji nenachází žádné velké průmyslové závody, které známe z jiných oblastí Česka. Oproti tomu může Jihočeský kraj čerpat ze své historie, jež na jeho území zanechala množství turisticky atraktivních míst, jež vedle malebné přírodní krajiny definují jižním Čechám jeden z příjmů z cestovního ruchu (RIS3 2018). Průmysl se na jihu Čech začal rozvíjet až ve 20. Století (PRK 2014). Největšími zaměstnavateli v kraji jsou: Robert Bosch (ČB), Nemocnice ČB, Jihočeská univerzita v ČB, KOH-I-NOOR Hardtmuth (ČB), ČEZ a.s. JETE Temelín, s.n.o.p. CZ (Písek), Jihostroj (hydraulika; Velešín), Rohde & Schwarz (elektromateriál; Vimperk), DURA Automotive CZ (Blatná), Kovosvit MAS (obráběcí stroje; Sezimovo Ústí), Schneider Electric (spínače, rozváděče; Písek) a ENGEL strojírenská (vstříkolisy; Kaplice) (EURES 03/2017).

Graf 1: Vývoj počtu zaměstnaných osob ve zpracovatelském průmyslu mezi roky 2010-2017

zdroj: ČSÚ

Právě průmysl zpracovatelský je pro Jihočeský kraj charakteristický. Dokazuje to i podíl zaměstnaných osob v tomto sektoru viz Graf 1. Jako druhou významnou kategorií průmyslu v kraji lze zařadit díky dokončeným stavbám vodních a atomových elektráren, energetický průmysl. Jedná se v tomto případě hlavně o Jadernou elektrárnu Temelín a tzv. Vltavskou kaskádu – nádrže Lipno I a II, Hněvkovice a Kořensko nacházející se ve sledovaném regionu (Kopačka 2016).

V kategorii zpracovatelského průmyslu můžeme zmínit následující nejvýznamnější oblasti s výrobou. Za potravinářský průmysl Madeta (Jihočeské mlékárny) a Budějovický Budvar se sídlem v ČB. Pro textilní Jitex – Písek a Jindřichův Hradec, dřevozpracující a nábytkářský průmysl se nachází hlavně v okolí měst Soběslav a Lišov (město nábytku). Papírenský průmysl má zástupce v závodu ve Větřní u Českého Krumlova. Segment slevárenství (Hutní druhovýroba) zastupují v ČB lokalizovaný Motor Jikov a Slévárna ČB (PRK 2014). Pokud přejdeme k obecné statistice, celkový počet podnikatelských subjektů i průměr subjektů na 1000 obyvatel je podle dostupných dat ČSÚ pod celostátním průměrem viz Tabulka 3.

Tabulka 3: Socioekonomické ukazatele JČK

	počet obcí	počet měst	podíl měst na počet obcí	počet podnikatelských subjektů	počet podnikatelů na 1000 obyv.
Česko	6 253	602	9,6 %	2 515 906	236,24
JČK	623	54	8,7 %	142 178	221,42

zdroj: ČSÚ 2019, MPO 2019

Stran sídelní struktury tvrdíme, že region je řídko osídlený, hustota zalidnění činí 63 obyvatel na km² viz Tabulka 4, čímž se řadí na poslední místo mezi kraji Česka. Dalším charakteristickým rysem kraje je jeho velmi nízký podíl měst na počet obcí (Tabulka 3), který též přisuzuje Jihočeskému kraji poslední příčku. Sídelní struktura je v Jihočeském kraji velice rozdrobená. Mezi mikroregionální střediska Českobudějovicka patří Český Krumlov, Prachovice, Třeboň a Jindřichův Hradec. Další střediska jako Tábor, Milevsko, Písek, Dačice, Vimperk a Blatná vykazují vázanost na Prahu jako makroregionální centrum (Hampl, Marada 2015).

Tabulka 4: Vybrané charakteristiky Jihočeského kraje

	počet obyvatel	podíl na populaci kraje	rozloha [km ²]	hustota zalidnění [obyv./km ²]	podíl lidí s vysokoškolským vzděláním na celkové populaci	Podíl nezaměstnaných osob ¹
Jihočeský kraj	637 092	100 %	10 056	63,4	10,8 %	1,8 %
České Budějovice	188 439	29,6 %	1 638	115	14,5 %	1,6 %
Český Krumlov	61 311	9,6 %	1 615	38	7,9 %	2,6 %
Jindřichův Hradec	92 322	14,5 %	1 944	47,5	8,5 %	1,2 %
Písek	70 559	11,1 %	1 127	62,6	10,2 %	1,5 %
Prachatice	51 064	8 %	1 375	37,1	8,5 %	1,5 %
Strakonice	70 679	11,1 %	1 032	68,5	8,9 %	2,2 %
Tábor	102 719	16,1 %	1 326	77,5	10,9 %	2,3 %

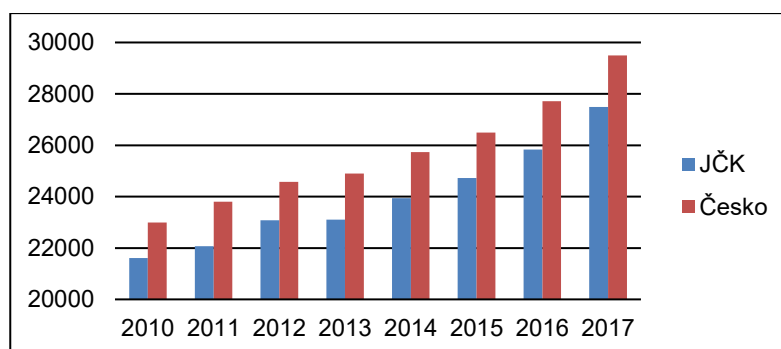
zdroj: ČSÚ 2018, RISY.cz. MPSV

Jedním z determinantů rozvoje území je v případě Jihočeského kraje také přítomnost hospodářsky nedotčených ploch. Na území kraje se rozkládá NP Šumava a několik CHKO (Šumava, Třeboňsko, Blanský les). Vysoký podíl rozlohy zabírají také vodní plochy tvořené především Vodními nádržemi Lipno, Římov a Hněvkovice a také soustava rybníků na Třeboňsku, Písecku a Budějovicku (PRK 2014). Součástí kraje je také tzv. marginální území v podobě bývalého vojenského újezdu Boletice ležící západně od Českého Krumlova (Seidl, Chromý 2010)

Z Graf 2 je patrné, že obecný nárůst platů v Česku zahrnuje i zpracovatelský průmysl na jihu Čech. Výrazným aspektem je také výše mezd přímo ve zpracovatelském průmyslu v porovnání k průměrné mzdě obecně. V Jihočeském kraji se totiž plat ve zpracovatelském průmyslu dostal nad obecnou průměrnou mzdu a tím se od celostátního průměru významně liší, což dokládá Tabulka 7.

¹ „Ministerstvo práce a sociálních věcí počínaje lednem 2013 přešlo na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti. Pro potřeby statistik z územního hlediska se vychází z počtu obyvatel v členění podle jednotlivých obcí, který se aktualizuje 1x ročně.“

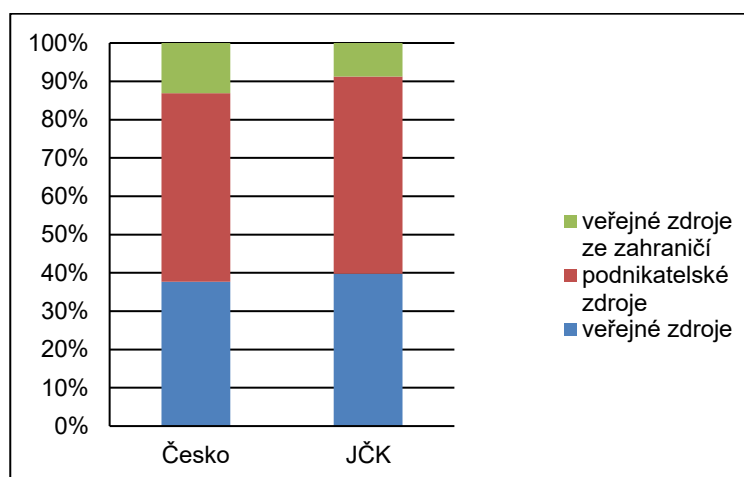
Graf 2: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy ve zpracovatelském průmyslu mezi roky 2010-2017

zdroj: ČSÚ

Jak již bylo nastíněno v úvodu a teoretické části, důležitou součástí vyspělé části světa jsou vyšší výdaje na vědu a výzkum z jejichž výsledků pak plyne rozhodující diferenační faktor regionálního rozvoje. Celkové výdaje na VaV se v Jihočeském kraji pohybují okolo 3,5% podílu Česka. Zajímavou skutečností určitě je celkově vyšší průměr soukromých výdajů na celkovém objemu v JČK oproti průměru Česka (Tabulka 5; Graf 3).

Graf 3: Struktura výdajů na VaV mezi roky 2011-2014

zdroj: ČSÚ

Tabulka 5: Výdaje na výzkum a vývoj za roky 2010-2014 v mil. Kč

	celkové výdaje na VaV					soukromé výdaje na VaV					soukromé v. /celkové v. za roky 2010-2014
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014	
Česko	52 974	62 753	72 360	77 853	85 104	26 757	29 890	33 464	37 832	43 262	48,77 %
JČK	3,99 %	3,49 %	3,51 %	3,26 %	2,92 %	3,49 %	3,69 %	3,80 %	3,62 %	3,17 %	50,97 %

zdroj: ČSÚ

Situaci ohledně inovační výkonnosti na příkladu udělených patentů ilustruje Tabulka 6. Jihočeský kraj nepatří k inovačním lídrům v rámci Česka, přesto má však zastoupení. Jihočeský kraj má oproti jiným krajům výhodu v přítomnosti pobočky Akademie věd ČR a tak má zastoupení i v kategorii patentů u veřejně výzkumných institucí. Ostatní vědecko-výzkumné a inovační instituce jsou uvedeny v Příloha 1 a Příloha 2.

Tabulka 6: Udělené patenty dle typu přihlašovatelů v letech 2010, 2012 a 2014

	celkem přihlašovatelé z Česka			podle typu přihlašovatele								
				soukromé podniky			veřejně výzkumné instituce			veřejné vysoké školy		
	2010	2012	2014	2010	2012	2014	2010	2012	2014	2010	2012	2014
Česko	294	423	493	127	169	212	40	48	56	107	160	212
JČK	14	15	18	4	5	8	4	1	1	4	4	5

zdroj: ČSÚ

Část ekonomických ukazatelů již byla uvedena výše. Vedle úrovně výše mezd je na místě uvést také proporcí HDP na obyvatele, která v Jihočeském kraji dosahuje úrovně 91,2 % průměru Česka viz Tabulka 7. Jihočeský region se na celkovém HDP podílí 6,5 procenty, což ho řadí do průměru mezi ostatními kraji v Česku (RISY.cz).

Tabulka 7: Ekonomické ukazatele JČK

	průměr hrubé mzdy ve zpracovatelském průmyslu	průměr hrubé mzdy za všechna odvětví	HDP na 1 obyvatele (Kč) - průměr mezi lety 2010-2014	HDP/obyv. 100 %=průměr Česka)	podíl na HDP Česka
Česko	24 398	24 855	5 047 351	100 %	100,0 %
JČK	22 758	22 173	328 678	91,2 %	6,5 %

zdroj: ČSÚ

V žebříčku přímých zahraničních investic viz Tabulka 8 na jednoho obyvatele dominuje okres České Budějovice. Okres Český Krumlov je díky svojí příhraniční poloze a přítomnosti hlavního dopravního tahu E55 spojující hraniční přechod Dolní Dvořiště atraktivním pro investice především z Rakouska a Německa. To spolu s nižším počtem obyvatel vynáší okres na druhé místo v kraji. Třetí místo okresu Písek respektive čtvrté okresu Tábor (pro Tábor je v tomto případě nevýhodný na jihočeské poměry vysoký počet obyvatel) odpovídá předpokladům o rozložení průmyslových firem. Stejně tak závěr tabulky vystihuje charakter zbylých okresů v kraji.

Tabulka 8: PZI na 1 obyvatele k 31.12.2014, podle okresů

Pořadí	Okres	PZI (Kč) na 1 obyvatele
1.	České Budějovice	1 671 173
2.	Český Krumlov	451 354
3.	Písek	401 123
4.	Tábor	268 331
5.	Strakonice	133 576
6.	Prachatice	133 495
7.	Jindřichův Hradec	113 300

Zdroj: ČNB

Závěr této kapitoly věnujme dopravní situaci. I přesto, že se tomuto problému věnují všechny rozvojové dokumenty kraje, region dosud není dostatečně spojen liniovými stavbami s ekonomickým jádrem vyšší úrovně. Dálnice D3 by měla být dokončena v příštích pěti letech, železniční 4. koridor je v současnosti také ve výstavbě, nicméně práce probíhají odděleně a vlaky v mnoha úsecích dosud nemohou vyvinout svojí maximální rychlost. Podobně též spojení do sousedních zemí, které jsou s krajem provázány ekonomicky, neodpovídá standardům vyspělých zemí. Situace směrem k hraničnímu přechodu Dolní Dvořiště se brzy změní k lepšímu, u dalších dvou, Halámky a Strážný, je zatím budoucí řešení v nedohlednu. V nedávné minulosti došlo dále k výrazným investicím do splavnění Vltavy a modernizaci Letiště České Budějovice.

6. Zpracovatelský průmysl na jihu Čech

Zpracovatelský průmysl v Jihočeském kraji budeme v kapitole 6 analyzovat na základě dostupných ekonomických ukazatelů z databáze BISNODE. Pro účely výzkumu bylo potřeba originální datový soubor doplnit o volně dostupná data z webu. Jednalo se především o zaznamenání přesné polohy za pomoci geografických souřadnic a také o studium předmětu a způsobu činnosti, jenž nám pomohly v klasifikaci firem dle funkčních typů. V následujících výzkumných kapitolách budou za pomoci názorných grafů a obrázků představena tato dílčí témata:

V první řadě rozebereme způsob rozdělení firem do kategorií dle funkčních typů. Na hlavní rozdělení navazuje kratší část věnovaná analýze ukazatelů dle původu majoritního vlastníka. Poté již přejdeme ke dvěma hlavním částem empirické práce. Nejprve statistické analýze vybraných dat vybraného souboru, která bude studovat vztah mezi typem firem a jejich ekonomickým skórováním. Druhá hlavní část empirie se bude následně věnovat studiu vztahu mezi lokalizací a funkčním typem firem a vhodně tak doplní předcházející kapitolu. Závěr této empirické části tvoří analýza rozmístění zahraničních firem. Podkapitoly věnované geografickému rozložení firem budou pro větší přehlednost doplněny četnými obrazovými přílohami.

Jak již bylo uvedeno, soubor byl rozdělen do čtyř kategorií dle velikosti. První je specifikována počtem zaměstnanců v rozmezí 10 až 49. V této velikostně nejmenší kategorii se ve sledovaném souboru nachází nejvyšší počet firem (171). Střední kategorie, 50 až 249 zaměstnanců obsahuje celkem 151 firem. Velikostně druhá největší kategorie (250 až 500 z.) spojuje celkem 43 firem. Nenachází se v ní zastoupení české firmy dodávající do GPN na prvním stupni ani zastoupení malého podniku v zahraničním vlastnictví. To platí i pro velikostně největší kategorii definovanou 500 a více zaměstnanci v dané firmě. Tuto kategorii tvoří celkem 23 firem, které tak doplňují zbytek do celkového počtu 388 viz Tabulka 9.

Co se týče rozdělení firem do funkčních typů budou firmy rozděleny přibližně podle tohoto klíče. Za *firmy zapojené do GPN* považujeme ty, u nichž se domníváme, že: dodávají finální produkty mezinárodním obchodním společností, nebo pod vlastní či tzv. privátní značkou

globálním odběratelům. Dále také firmy, které dodávají své meziprodukty dalším výrobním společnostem zapojených do GPN. Do kategorie zahraničních firem (8, 9 a 10) počítáme i firmy, které své finální produkty dodávají svým mateřským společnostem. U firem nezapojených do GPN rozdělujeme na ty, které dokáží pod svojí značkou prodávat na finálním trhu (vlastní výrobky, výrobní služby) nebo své produkty uplatňují mezi široké spektrum zákazníků ve formě zakázkové výroby produktu sloužícího při výrobě jiného produktu, zhotovení meziprojektu určeného k dalšímu zpracování či jednou z konečných úprav. V praxi je nabízena i kombinace více služeb současně.

Jak již bylo uvedeno v teoretické části, koncept GPN pracuje se třemi úrovněmi dodavatelů do GPN (Pavlínek, Janák 2007). Toto členění bylo použito i pro účely této práce a dalo vzniknout celkem šesti sledovaným kategoriím dle původu majoritního vlastníka společnosti. Jedná se o kategorie *česká firma zapojená v GPN jako dodavatel 1./2./3. řádu* a *zahraniční firma zapojená jako dodavatel 1./2./3. řádu*. Těchto celkem šest skupin je dále vedeno pod kódovým označením 3, 4, 5 pro české a 8, 9, 10 pro zahraniční firmy. Zbylá poslední kategorie a to, *malý podnik v zahraničním vlastnictví*, byla vytvořena na základě prvních poznatků o datovém souboru, v němž se během první vlny poznávání objevilo několik firem, které mají zahraničního vlastníka, ale kontakt do zahraničí nevykazují v takové míře jako čistě zahraniční firmy. Jde většinou o malé firmy s investorem, který je původem cizinec.

Pro účely našeho srovnávání ukazatelů, při dodržení jednotlivých kategorií budeme porovnávat dostupné výsledky. Proto by měla např. kategorie 1 – česká firma s přístupem na koncový trh být srovnávána na stejné velikostní úrovni, a především s kategorií 6 – zahraniční firma s přístupem na koncový trh. Podobně je zapotřebí dodržovat srovnávání firem v rámci GPN, tedy českou kategorii 3 srovnávat s 8 a podobně. Poslední jedenáctá kategorie by se nejvíce měla blížit české kategorii číslo dva. Nesmíme opomenout, že jako výzkumná podotázka této práce vystupuje zda, *je pro region perspektivnější podporovat dodavatele do GPN nebo pobočky (nadnárodních) firem s přístupem na koncový trh?* Z tohoto důvodu nás budou v datovém souboru zajímat výsledky typů firem 6, 8, 9 a 10.

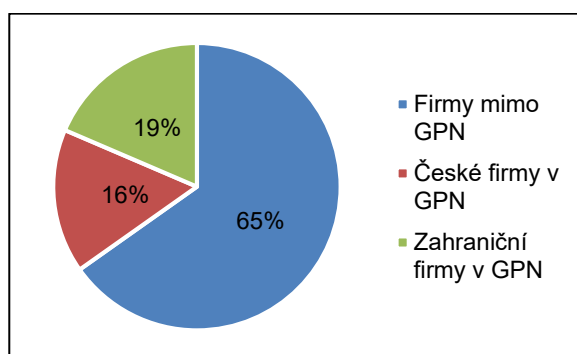
Tabulka 9: Rozdělení firem dle funkčního typu a velikosti

typ firmy / velikost	Kód	10-49 z.	50-249 z.	250-500 z.	nad 500 z.	celkem
česká firma s přístupem na koncový trh	1	50	29	3	5	87
česká firma bez přístupu na koncový trh	2	57	20	1	1	79
česká firma zapojená v GPN jako dodavatel 1. řádu	3	0	1	0	0	1
česká firma zapojená v GPN jako dodavatel 2. řádu	4	2	5	4	1	12
česká firma zapojená v GPN jako dodavatel 3. řádu	5	20	24	4	2	50
zahraniční firma s přístupem na koncový trh	6	12	23	13	2	50
zahraniční firma bez přístupu na koncový trh	7	11	11	1	0	23
zahraniční firma zapojená v GPN jako dodavatel 1. řádu	8	0	3	0	2	5
zahraniční firma zapojená v GPN jako dodavatel 2. řádu	9	1	13	6	4	24
zahraniční firma zapojená v GPN jako dodavatel 3. řádu	10	8	18	11	6	43
malý podnik v zahraničním vlastnictví	11	10	4	0	0	14
Celkem		171	151	43	23	388

zdroj: vlastní výpočty

Přejdeme nyní k základním poznatkům o analyzovaném souboru. Na území Jihočeského kraje se ve zpracovatelském průmyslu dle sledovaného datového souboru nachází podílem 59 % českých firem. Ty jsou doplněny zbývajícími 41 % firmami se zahraničními vlastníky. Pro tuto práci nás také zajímá, kolik firem je napojených na GPN. Jak nám značí Graf 4, zahraniční firmy mají v rámci zapojení do dodavatelství do GPN nepatrně vyšší podíl (19 % vs 16 % domácích firem).

Graf 4: Rozdělení firem ve sledovaném souboru

zdroj: vlastní výpočty

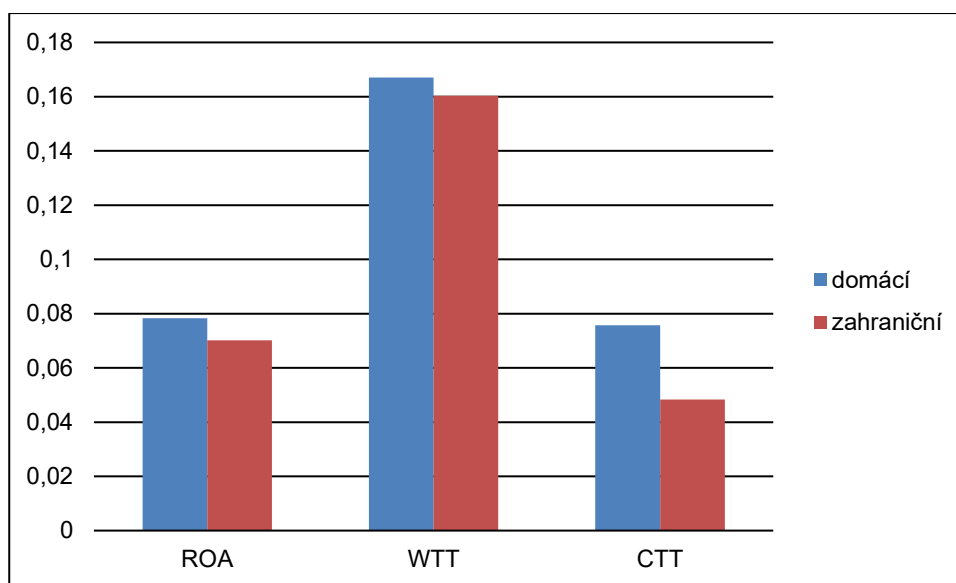
Nyní zbývá představit ukazatele, podle kterých budeme soubor analyzovat. Okolnosti zapříčinily, že bylo rozhodnuto pracovat s aktuálně dostupnými údaji, jichž je v našem případě celkem pět. Jedná se o obrat, celková aktiva, hospodářský zisk před zdaněním, mzdové výdaje a kapitálové výdaje. Pokud jde o vybrané statistické ukazatele, použitými ukazateli jsou v první

řadě *rentabilita aktiv* (ROA – Return on Assets) vypočtená jako výsledek hospodaření děleno celková aktiva, dále pak mzdové výdaje vztažené k obratu (WTT – Wages to Turnover) a kapitálové výdaje opět vztažené k obratu (CTT – CAPEX to Turnover). Tyto budou detailně vysvětleny v dalších podkapitolách přímo věnujících se jejich výsledkům.

6.1 Ekonomické výsledky firem v závislosti na jejich typu a velikosti

V této části se budeme věnovat jednomu z hlavních cílů této diplomové práce, a tedy diskutovat ekonomické výsledky sledovaných firem podle funkčních typů a výsledků vypočítaných z údajů databáze BISNODE, jak bylo uvedeno v předchozím textu. Sekce bude rozdělena do tří podkapitol dle vybraných ukazatelů ROA – rentabilita aktiv, WTT – mzdové výdaje a CTT – kapitálové výdaje. Srovnávání ekonomických výsledků začneme u nezákladnějšího rozdělení do dvou skupin dle původu majoritního vlastníka společnosti. Tento filtr nám soubor dělí na výše uvedené dvě skupiny a to na 229 domácích firem a 159 zahraničních, které budeme mezi sebou porovnávat. Graf 5 nám zobrazuje první výsledky.

Graf 5: Srovnání hlavních ukazatelů dle původu

zdroj: vlastní výpočty z dat BISNODE

Z nich je zřejmé, že české firmy ve všech třech sledovaných ukazatelích předčí firmy zahraniční. Nejvíce je to patrné u posledního ukazatele kapitálových výdajů, kde se kategorie mezi sebou liší o přibližně 30 %. I u ostatních dvou ukazatelů ROA i WTT vidíme podobný trend ukazující lépe domácí společnosti. Je potřeba již nyní naznačit důvody, které dané výsledky mohou ovlivňovat. Vedle hlavního ukazatele (zisk, mzdy, kapitálové výdaje),

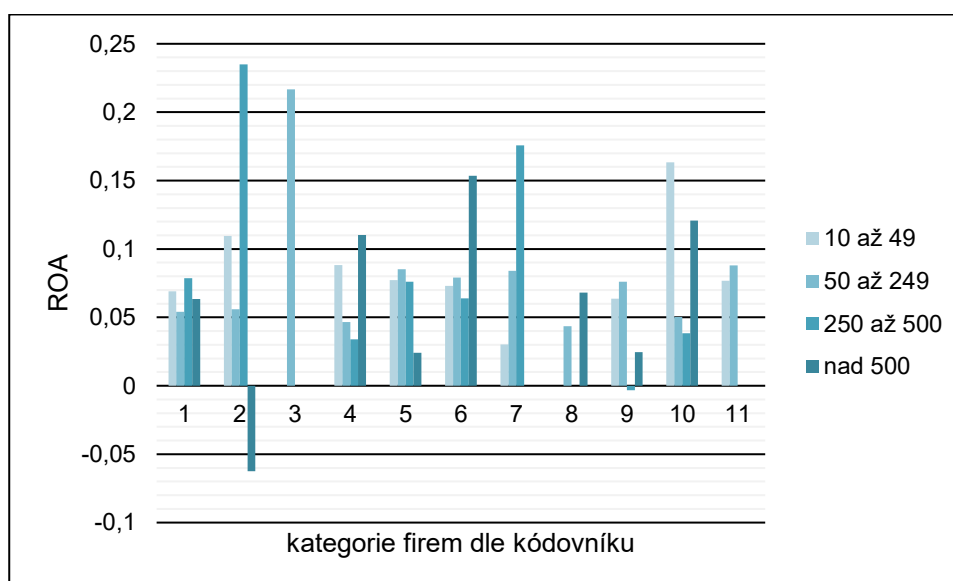
umístěného v čitateli našich vzorečků, pracujeme i se vztažným ukazatelem (obrat, celková aktiva), jež nám první skupinu dělí. Platí zde tedy nepřímá úměra, kdy nám velikost jmenovatele pomyslně tlačí hodnotu výsledného koeficientu směrem dolů. A vzhledem k tomu, že v případě skupiny domácích firem do ní patří i relativně drobné firmy s menším obratem, může tato skupina na rozdíl od zahraničních tímto způsobem získat rozhodující výhodu. Po tomto úvodním slovu o vybraných ukazatelích můžeme přejít ke sledování dostupných výsledků.

6.1.1 Rentabilita aktiv (ROA)

Prvním zkoumaným ukazatelem bude rentabilita aktiv (ROA). Tento ukazatel se odlišuje oproti zbylým dvěma tím, že je vztažen k celkovým aktivům, a nikoliv k obratu. Jak již bylo výše uvedeno, jeho výslednou podobu ovlivňuje výsledný průměr hospodářského zisku dané společnosti. Ten v našem souboru naneštěstí někdy dosahoval i záporných hodnot. Jak je z prvního Graf 6 a Tabulka 9 patrné, v některých funkčních kategoriích vystupuje pouze velmi nízký počet firem a výsledky této kategorie jsou tímto způsobem silně ovlivněny velkými rozdíly oproti standardním kategoriím majícím několikanásobně více členů.

Pokud tedy přejdeme k výslednému Graf 6. můžeme vidět, že příbuzné funkční kategorie 1 a 6, které jsme se rozhodli sledovat, dosahují až na výchylku v největší velikostní kategorii přibližně stejných výsledků. V rámci srovnávání dodavatelů do GPN zde v tomto případě u ukazatele ROA nastala paradoxní situace. Zatímco u dodavatelů na druhém stupni vidíme lepší skóre u národních firem, u dodavatelů na třetím stupni, jichž je v souboru mnohem více naopak vidíme lepší výsledek u firem zahraničních. Nejvyšší hodnoty tohoto ukazatele ROA dosahuje funkční kategorie 2 ve velikosti 250 až 500 zaměstnanců, do které patří společnost EGEM s.r.o. z Českých Budějovic zabývající se elektromontážemi rozvodných zařízení. Protože však jde o jediného zástupce v této kategorii, je třeba brát výsledek s rezervou, jako případnou výchylku.

Graf 6: Srovnání ROA

zdroj: vlastní výpočty z dat BISNODE

Při srovnávání kategorií 6 a 8, 9, 10, tedy zahraničních firem vidíme vyšší úspěšnost u první zmíněné kategorie zahraničních firem s přístupem na koncový trh. Jedinou výjimkou je kategorie nejmenších firem na třetím stupni dodavatelského řetězce, nicméně i přesto lze tvrdit, že firmy s přístupem na koncový trh jsou pro region perspektivnější.

6.1.2 Mzdové výdaje (WTT)

Tato podkapitola přímo navazuje na segment z kapitoly věnované charakteristice Jihočeského kraje (str. 27), kde jsme se věnovali výše průměrné hrubé mzdy ve zpracovatelském průmyslu. Ukazatel mzdových výdajů vůči celkovému obratu (WTT) je pro naše srovnání vhodný, jelikož se stoprocentní jistotou dosahuje pouze kladných hodnot, a proto můžeme jako pomůcku použít i charakteristiku variability statistického souboru v podobě variačního koeficientu (V_x). Ten nám slouží pro zjištění průměrné odchylky od průměru, tedy kolik procent průměru tvoří směrodatná odchylka (statistikaamy.cz). Vypočtené hodnoty za dané kategorie mzdových výdajů i jejich V_x vidíme v Tabulka 10.

Tabulka 10: Hodnoty WTT pro sledovaný soubor

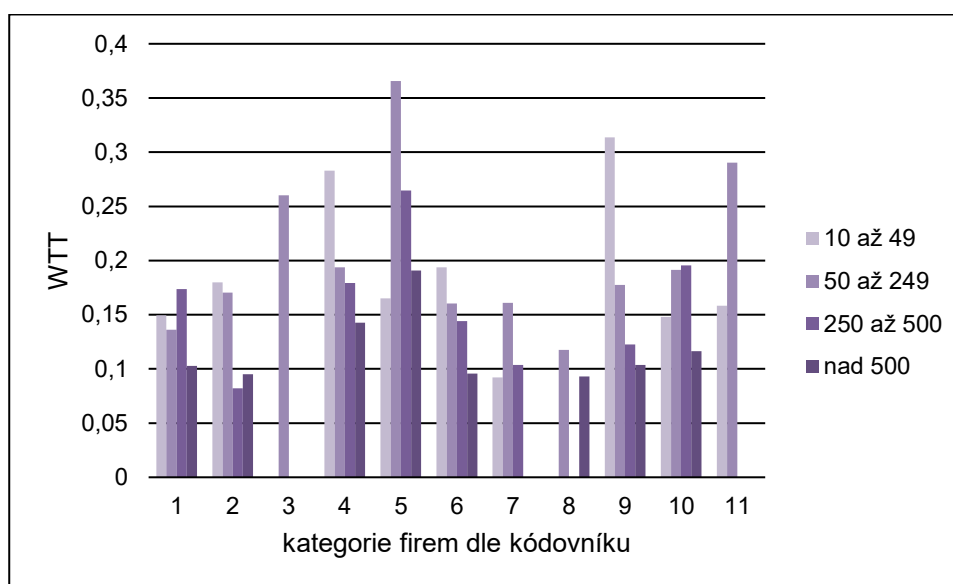
velikost		10 až 49			50 až 249			250 až 500			nad 500		
kategorie	kód	Σ	WTT	Vx	Σ	WTT	Vx	Σ	WTT	Vx	Σ	WTT	Vx
Č. f. s př. na k. t.	1	50	0,149	0,606	29	0,136	0,536	3	0,174	0,382	5	0,103	0,333
Č. f. bez př. na k. t.	2	57	0,180	0,634	20	0,170	0,602	1	0,082	x	1	0,095	X
Č. f. v GPN jako d. 1. ř.	3	0			1	0,260	x	0			0		
Č. f. v GPN jako d. 2. ř.	4	2	0,283	0,238	5	0,194	0,250	4	0,179	0,318	1	0,143	X
Č. f. v GPN jako d. 3. ř.	5	20	0,165	0,611	24	0,366	0,468	4	0,265	0,281	2	0,191	0,020
Z. f. s př. na k. t.	6	12	0,194	0,699	23	0,160	0,466	13	0,144	0,827	2	0,096	0,092
Z. f. bez př. na k. t.	7	11	0,092	0,352	11	0,161	0,666	1	0,104	x	0		
Z. f. v GPN jako d. 1. ř.	8	0			3	0,117	0,631	0			2	0,093	0,003
Z. f. v GPN jako d. 2. ř.	9	1	0,314	x	13	0,178	0,466	6	0,123	0,782	4	0,104	0,593
Z. f. v GPN jako d. 3. ř.	10	8	0,148	0,541	18	0,191	0,423	11	0,195	0,835	6	0,116	0,774
M. p. v z. vl.	11	10	0,158	0,366	4	0,290	0,117	0			0		

Zdroj: vlastní výpočty z dat BISNODE

Výsledné výpočty nám pro naši analýzu přinášejí zajímavou situaci. Zatímco u velikostně menších kategorií platí, že dodavatelé do GPN ve vyšším řádu vykazují větší výdaje do mezd než jejich níže postavení konkurenti, u velikostně větších skupin se situace obrací. Můžeme se tedy domnívat, že toto je způsobeno velikostí obrátu firem, který ve vzorci vystupuje jako jmenovatel a se svojí vzrůstající hodnotou nepřímo úměrně tlačí hodnotu WTT dolů. Pokud tomu ovšem tak není, jde o alarmující situaci.

Stran srovnání zahraničních firem v GPN či mimo ně (kategorie 6 a 8, 9 a 10) nám v Graf 7 lépe skórují zástupci dodavatelů do GPN. I když pomíneme odlehlou hodnotu v kategorii 9, velikosti 1 tvořenou pouze jedním zástupcem firmou SAK spol. s r.o. z Rakouska zabývající se výrobou dílů pro automobilní průmysl, vidíme na Grafu 7, že WTT několikrát vystoupaly nad hodnotu 0,15.

Graf 7: Srovnání WTT

zdroj: vlastní výpočty z dat BISNODE

Ve smyslu srovnávání domácích a zahraničních firem vidíme u firem nezapojených do GPN lepší bilanci na straně zahraničních firem. Naproti tomu u dodavatelů zapojených do GPN na třetí stupni výrazně lépe skóruje česká kategorie. Za zmínku stojí i to, že *malé podniky v zahraničním vlastnictví* v tomto ohledu překonávají české firmy bez přístupu na koncový trh, přičemž ve druhé velikostní kategorii je tento rozdíl výrazný.

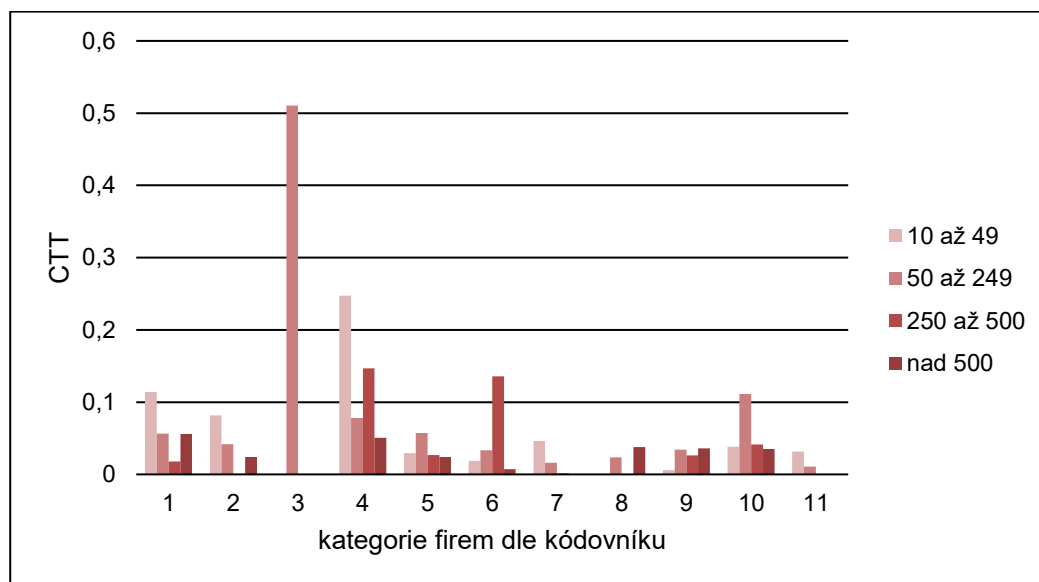
6.1.3 Kapitálové výdaje (CTT)

V této podkapitole se budeme věnovat množství kapitálových výdajů investovaných zpět do vlastní výroby daných firem. Jako poměrové měřítko nám opět slouží obrat, který může, tak jako u mezd, velké firmy s velkým obratem tlačit pomyslně dolů.

Je na místě upozornit na výchylku v Grafu 8 v podobě jediného českého zástupce dodavatelství do GPN 1. řádu – firmy Autoplast z Českých Budějovic, která nám v grafu výrazně vystupuje a ovlivňuje rozložení ostatních prvků. Zastavme se nejprve u srovnání dodavatelů do GPN, jelikož je zde velmi patrné, že domácí dodavatelské firmy investují do svojí výroby vyšší výdaje než ty zahraniční. Situace u firem mimo GPN v tomto případě vyznívá velmi obdobně. Pokud pomineme velikost 250 až 500 zaměstnanců u zahraničních firem s přístupem na koncový trh, jasně vidíme, že i zde domácí firmy překonávají ty zahraniční. V rámci srovnání menších firem (domácích – 2, zahraničních – 11) vítězí v ukazateli CTT ty domácí bez přístupu na koncový trh. Pokud jde o srovnání zahraničních

fírem dle jejich dodavatelství či uplatnění na koncovém trhu, vyplývá z výsledků ukazatele CTT, že se si stojí společnosti dodávající do GPN.

Graf 8: Srovnání ukazatele CTT

zdroj: vlastní výpočty z dat BISNODE

Doplňme na tomto místě, že na tuto statistickou část navazuje podkapitola v dalším oddíle věnovaná geografickému rozložení sledovaného ukazatele, která by nám měla pomoci lépe pochopit fenomény sledovaného souboru. V oddílu 6.2.3 tak budou dále zmapovány aktivity sledovaných firem, na které je tato část kapitálových výdajů zaměřena.

6.2 Vztah mezi polohou a typem firem

Druhá sekce empirické části se zabývá analýzou geografické polohy ve vztahu k typu a velikosti firem. Výsledky budou znázorněny především na obrazových podkladech vytvořených v prostředí ESRI ArcMap. Jako souřadnicový systém bylo zvoleno S-JTSK vycházející z Křovákovo zobrazení, které nejlépe vyhovuje podmínkám českého prostředí. V kapitole věnované metodice bylo již zmíněno, že diplomová práce v elektronickém formátu .pdf obsahuje obrázky v bezztrátovém formátu, jež uživatelům umožňuje detailní prohlížení vybraných ukazatelů.

Hlavní poznatky, které budou v této kapitole diskutovány, vycházejí z primárního Obrázek 3, který přehledně znázorňuje všech jedenáct funkčních typů a zároveň velikosti všech čtyř kategorií sledovaných firem. Skutečnosti zobrazené v tomto přehledu na celostránkovém

obrázku budou výchozím bodem pro další analýzu vztahu polohy a funkce na sekundárních obrázcích. Pro lepší přehlednost čtenářů a uživatelů jsou další ukázky symbologie dostupné v následující Tabulka 11.

Tabulka 11: Symbologie přehledové mapy

Kategorie	symbol
Česká firma s přístupem na koncový trh	
Česká firma bez přístupu na koncový trh	
Česká firma zapojená v GPN jako dodavatel 1. Řádu	
Česká firma zapojená v GPN jako dodavatel 2. Řádu	
Česká firma zapojená v GPN jako dodavatel 3. Řádu	
Zahraniční firma s přístupem na koncový trh	
Zahraniční firma bez přístupu na koncový trh	
Zahraniční firma zapojená v GPN jako dodavatel 1. Řádu	
Zahraniční firma zapojená v GPN jako dodavatel 2. řádu	
Zahraniční firma zapojená v GPN jako dodavatel 3. Řádu	
Malý podnik v zahraničním vlastnictví	

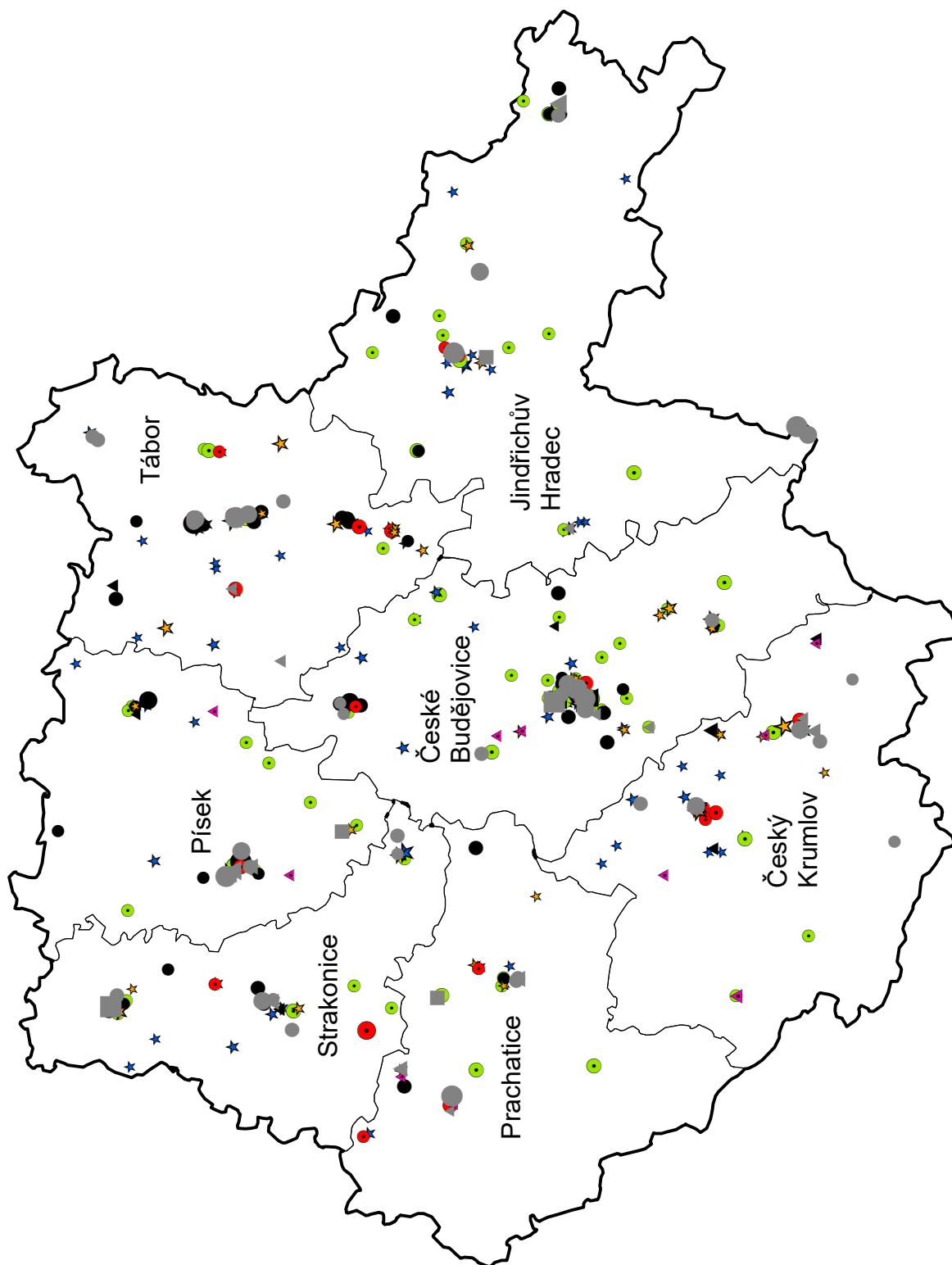
Z Obrázek 3 na další straně je patrné, že na první pohled vystupují bývalá okresní města. K nim se přidávají místní centra Blatná, Milevsko, Vimperk nebo Kaplice. Nejvíce firem je v okrese České Budějovice (111 jednotek), především v krajském městě samém. Nejméně firem je na Prachaticku, pouhých 31. Toto souvisí s historicky časově prověřenými druhy výroby a trendy rozvoje a prosperity (PRK 2014).

Dodavatelé do GPN jsou rozmístěni podél hlavních silničních tahů. Jde o očekávanou skutečnost, obecně potvrzenou viz např. Pavlínek, Žižalová (2004), způsobenou časovou dostupností těchto firem a jejich dodávek. Firmy fungující mimo GPN v Obrázek 3 viditelně vystupují především na okrajích bývalých okresů.

Za dva hlavní předměty zvýšené pozornosti lze označit porovnání situace v krajských městech Písek a Jindřichův Hradec, které na první pohled vykazují rozdílnou funkci. V okolí Písku se nachází poměrně vysoký počet firem dodávajících do GPN, v Jindřichově Hradci a okolí jsou převážně kategorie českých firem s přístupem a bez přístupu na koncový trh. Druhým bodem našeho zájmu je určitě porovnání mezi Blatnou a Strakonice na SZ Jihočeského kraje, jelikož jsou obě sídla obdobně zapojeny do GPN v segmentu strojírenství.

Z pozice *malých firem v zahraničním vlastnictví* v okrese Český Krumlov je patrné, že je zde velký vliv blízkosti hranice se sousedními zeměmi odkud jejich majitelé pochází a nejspíše v nich mají i trvalý pobyt. Co se týče dalších kategorií, významně vystupují české firmy, které nedisponují přístupem na koncový trh a jsou v mapě vyznačeny zelenou barvou. Ty firmy, které mají přístup na koncový trh a jsou vyznačeny modrou hvězdičkou se dle Obrázek 3 nacházejí hlavně v okresech Tábor (22), Jindřichův Hradec (16) a Český Krumlov (10). Na samotné hranici Jihočeského kraje fungují ve městech České Velenice a Dačice zahraniční společnosti spadající do segmentu automotive. Ve městě Milevsku a okolí vidíme zase přítomnost jenom domácích firem zapojených do GPN.

Obrázek 3: Geografické rozložení sledovaných firem dle typu a velikosti

zdroj: vlastní výpočty z dat BISNODE

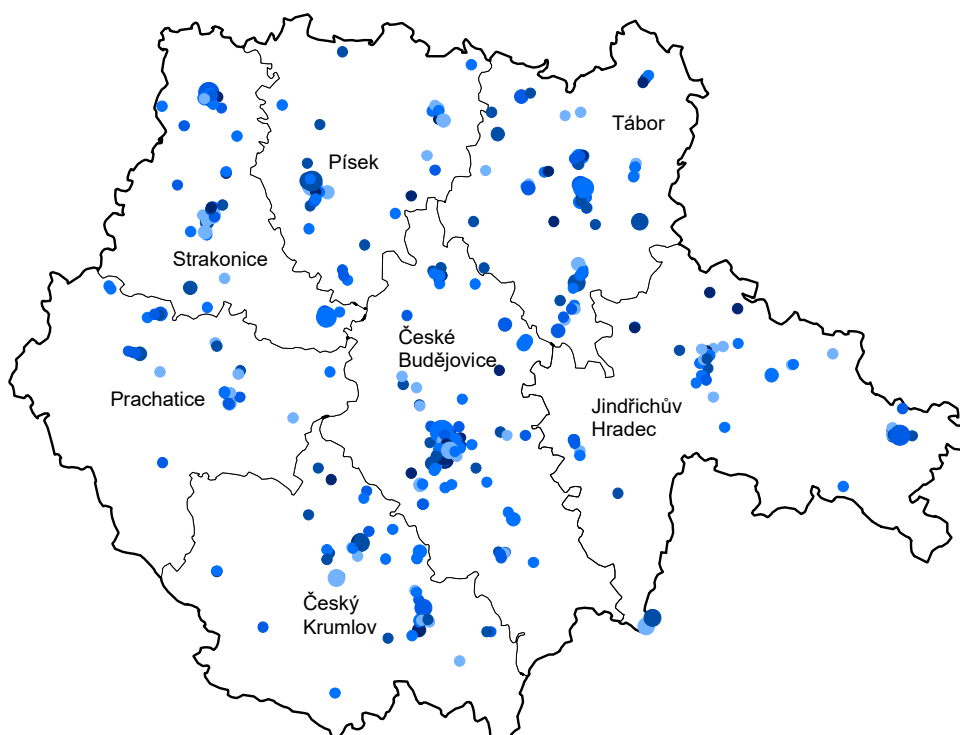
Za pomoci nástrojů pro geografickou analýzu prostorových dat v prostředí ArcMap bylo zjištěno, že se dvě okresní města od sebe velmi liší. Jedná se o Písek a Jindřichův Hradec a pokud se pohledem zaměříme na jejich situaci, můžeme vidět propastný rozdíl mezi zastoupenými kategoriemi v jejich podání. Na Písecku vidíme velký počet firem dodavatelsky zapojených do GPN, naopak na Jindřichohradecku tuto kategorii téměř nevidíme. Oblast okolí města Dačice, kde vidíme více firem zapojených do GPN sice samozřejmě do okresu Jindřichův Hradec patří, ale dle uvážení autora jeho vazby na Jindřichův Hradec nejsou tak silné. Z výše napsaného tak bude zajímavé sledovat, jak se toto rozložení dle typů projeví ve sledovaných ukazatelích, které budou následovat v dalších podkapitolách.

6.2.1 Rentabilita aktiv (ROA)

Tento ekonomický ukazatel nám na Obrázek 4 ukazuje místa s největší ziskovostí. Vysoký podíl ROA, tedy rentabilitu aktiv nám značí intenzita zbarvení modrou barvou. Prostorově vidíme, že v okolí Táborska firmy vykazují větší podíl ROA než na sousedním Písecku. Dalším zajímavým shlukem je prostor Velešína a Kaplice, který profituje z účasti rakouských firem jako je např. ENGEL strojírenská, Hauser nebo českého Jihostroje. Pokud budeme srovnávat Písecko (GPN) a Jindřichohradecko (mimo GPN) vidíme nepatrně lepší výsledky ROA u Písecka. Českobudějovicko skóruje spíše průměrně a nijak nevyčnívá. Podobně je tomu i u Prachaticka a Strakonicka. V samotných Strakonících nicméně vidíme více světlých terčů než v sousední Blatné.

Z Obrázku 4 je dále vidět, že tmavší zbarvení vykazují hlavně menší firmy s menším terčem, které se nacházejí v blízkosti hlavních center bývalých okresů. Pozornost si zaslouží i město Milevsko a jeho okolí, protože skórují většinou ve světlých barvách tedy poměrově nízko. Je možné, že tato situace vychází z periferní polohy tohoto sídla či ekonomických výsledků místní významné firmy ZVVZ Machinery, a.s. která se zabývá výrobou vzduchotechniky a ventilátorů.

Obrázek 4: Prostorové rozložení ukazatele ROA

zdroj: vlastní výpočty z dat BISNODE

6.2.2 Mzdové výdaje (WTT)

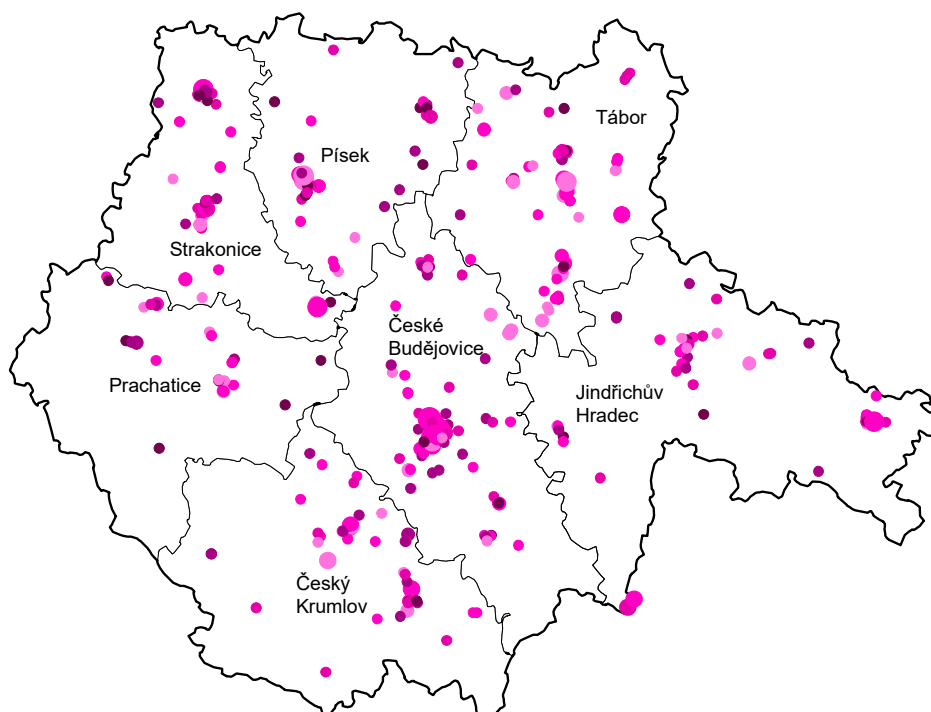
Tato podkapitola navazuje na již zmíněnou problematiku mzdových výdajů analyzovaných v empirické části věnované výpočtům z ekonomických ukazatelů viz subkapitola 6.1.2. výše v textu. Podobně jako u ukazatele ROA byly na stejném principu vyneseny barevné terče zohledňující poměr mzdových výdajů na obratu a také velikost firem.

Z níže uvedeného Obrázek 5 je patrné, že oblast Blatné a jejího okolí vykazuje ekonomickou výkonnost vyšší než sousední Strakonice. Daná situace je způsobena přítomností společností jako je např. DURA Automotive nebo Tesla Blatná a má vliv na progresivnější ekonomický vývoj. Zdá se, že Strakonice se oproti tomu nedokázaly adaptovat na současný stav. Podobná situace je i u sousedících okresů Písek a Tábor. Písek v této sledované kategorii, jak je patrné dle zabarvení terčů přesvědčivě vítězí. Na Táborsku je sice větší počet firem, ale ve srovnání s Píseckem firmy v této oblasti podle našich výsledků nedávají na mzdy poměrově vysoké výdaje. Tato skutečnost platí i ve srovnání v rámci stejné velikostní kategorie, jak

naznačuje shoda velikosti umístěných terčů. Můžeme se domnívat, že situaci částečně způsobují vyšší obraty tábořských firem, které tak snižují hodnotu výsledného ukazatele.

V souladu s obecnými předpoklady dosahují nejlepších výsledků České Budějovice a přidružené okolí. Jako regionální centrum čerpá z přítomnosti kvalitních gymnázií, několika vysokých školy specializovaných pro potřeby regionu a jiných významných vědecko-výzkumných institucí. V oblasti krajského města bydlí vyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel. Zároveň se zde nachází ekonomicky významné firmy, které zaměstnávají vysoce kvalifikovanou pracovní sílu.

Obrázek 5: Ukazatel poměru mzdových výdajů vůči obrátu (WTT)

zdroj: vlastní výpočty z dat BISNODE

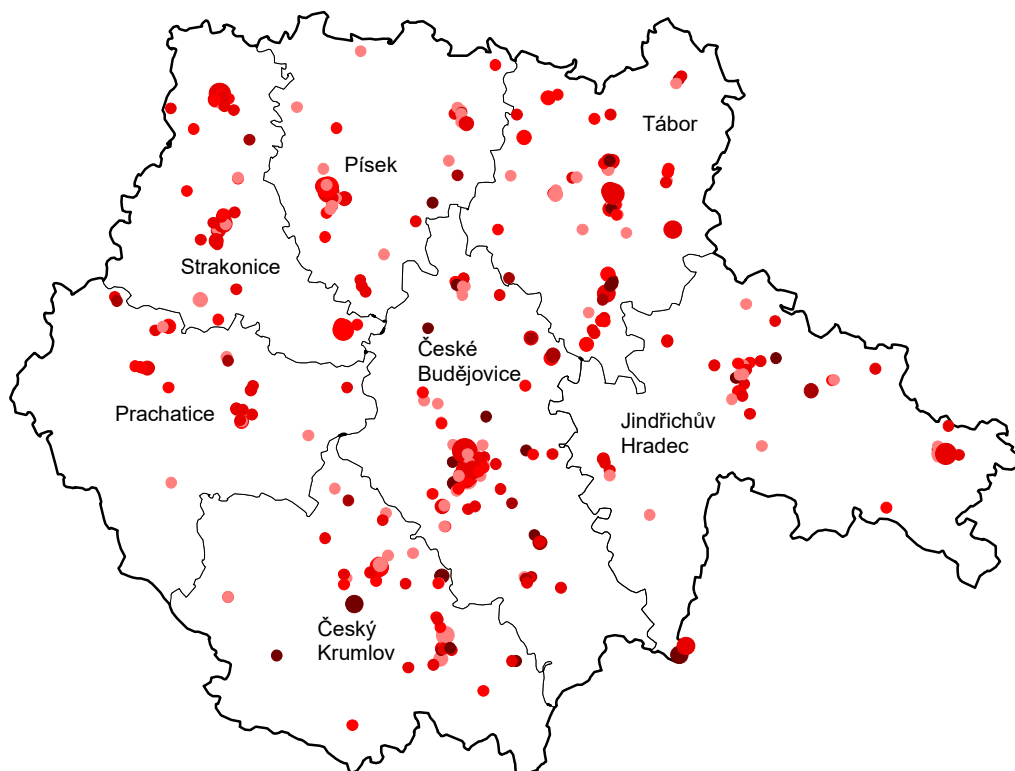
6.2.3 Kapitálové výdaje (CTT)

Poslední sledovanou charakteristikou v tomto souboru budou kapitálové výdaje. Nejprve přejdeme ke specifickým významnostem. Na Strakonicku se situace opakuje. Blatná i v tomto ukazateli kapitálových výdajů převyšuje sousední větší město Strakonice. Dále na tomto Obrázek 6 výrazně vystupuje společnost JIP – Papírny Větrní a.s. blízko Českého Krumlova, která na předcházejících dvou obrázcích nevykazovala pozornostihodnou pozici. S ohledem na předcházející situaci stran mzdových výdajů, kapitálové výdaje ukazují situaci

mezi okresy Písek a Tábor zcela opačně. Je jistě zajímavé, že v tomto ohledu okolí Tábora vystupuje jako jedna z nejprogresivnějších oblastí v kraji. Na Táborsku je zjevné, že firmy investují do výroby více svého kapitálu a zřejmě mají dlouhodobou vizi. Krajské město České Budějovice, kterému musí být věnována větší pozornost, na tomto přehledu vykazuje známky všech typů kategorií bez významnějšího vzorce.

Pokud přejdeme k obecnému hodnocení, nízké kapitálové výdaje vykazují především obrátově malé firmy, které se nacházejí mimo centra svých okresů. Pokud porovnáme tento Obrázek 6 s celkovým přehledem firem v úvodním Obrázek 3, můžeme tvrdit, že tyto firmy převážně nejsou zapojeny jako dodavatelé do GPN a vystupují jako samostatné jednotky bez nutnosti větších výdajů.

Obrázek 6: Kapitálové výdaje/obrat (CTT)

zdroj: vlastní výpočty z dat BISNODE

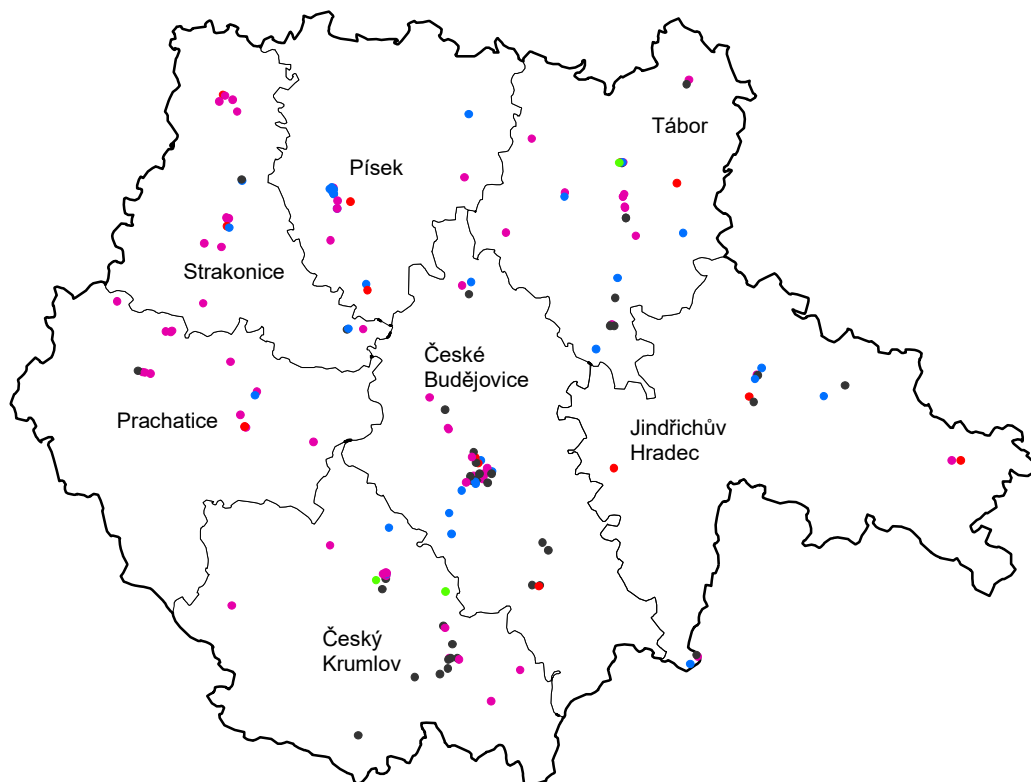
6.2.4 Zahraniční firmy v JČK

Protože důležitou součástí geografického poznání je i původ, bude v této podkapitole věnován prostor pro analýzu původu, odkud vlastníci zahraničních firem pocházejí. Pro vysvětlení si opět pomůžeme názorným Obrázek 7. Z něj je patrné, že hlavní zastoupení očekávaně mají německé a rakouské firmy značené v purpurové, respektive černé barvě. Druhou nejčastější kategorií jsou země Evropské unie, konkrétně Belgie, Itálie, Velká Británie, Polsko, Portugalsko, Nizozemsko, Španělsko, Dánsko, Slovensko, Kypr, které jsou na obrázku vyznačeny modře. Země Evropského sdružení volného obchodu přidružené k EU - Norsko, Švýcarsko - jsou zobrazeny zelenou barvou. Poslední skupinou zemí – USA, Rusko, Singapur, Čína, a Japonsko jsou zaznamenány červeně a jejich počet není významný. Pokud jde o absolutní počty, německých firem je celkem 70, rakouských pak celkem 40. Obě tyto země tak pohodlně tvoří na Obrázku 7 nadpoloviční většinu všech firem vlastněných ze zahraničí.

Početně je situace následující: V okrese České Budějovice se nachází 38 firem, v okrese Český Krumlov je počet 26, v okrese Jindřichův Hradec je firem pouhých 14, v píseckém okrese je 18 firem, okres Prachatice má 17 firem, okres Strakonice 19 firem a okres Tábor 28 firem. Ve smyslu lokalizace zahraničních firem si tak můžeme všimnout relativně nízkého zastoupení na Jindřichohradecku a Prachaticku, jakožto geograficky nejbližších okresů od našich státních hranic. Pravděpodobně to souvisí s obecnou strukturou firem v těchto okresech.

Je zajímavé, že německé firmy prakticky nezasahují do okresu Jindřichův Hradec a naproti tomu rakouské firmy nemají působnost v okrese Písek, což může souviset s geografickou vzdáleností podobně jako u zmíněného okresu Tábor. Opravdu výrazným shlukem německých firem se zdá být Blatná a podobně u rakouských jde o Český Krumlov, Kaplici a Velešín. Pokud jde o obecné rozmístění souboru zahraničních firem v prostoru objevují se na obrázku další zajímavé fenomény. Důležitým aspektem je vyšší míra shlukovitosti firem oproti celkovému souboru. Zahraniční firmy jsou více přítomny v místních centrech, což je při prvním pohledu na Obrázek 7 patrné.

Obrázek 7: Rozmístění zahraničních firem

zdroj: vlastní výpočty z dat BISNODE a otevřených dat

7. Závěr

Tato práce se optikou globálních produkčních sítí věnovala zpracovatelskému průmyslu v Jihočeském kraji. Jako teoretický rámec byla zvolena teorie globálních produkčních sítí (GPN) ze skupin teorií GVC/GPN. Přístup globálních produkčních sítí pracuje s hierchií, asymetrií vztahů, rozdíly mezi firmami podle dodavatelské úrovně, vlivem zahraničních investic, institucemi v nejširším smyslu slova a snaží se o vysvětlení faktorů a procesů, které dávají podobu dnešní ekonomice (Blažek, Uhlíř 2011). Pro účely této práce bylo v úvodu přistoupeno k rozdělení firem na ty, které jsou zapojeny do GPN, a na firmy fungující mimo GPN. Důležitým zdrojem pro kategorizaci firem dle řádovostních úrovní dodavatelů byl článek od dvojice Pavlínek a Janák (2007). Práce navazuje na diplomovou práci Jirmana (2018), jež se v rámci konceptů GPN a RIS zabývala postavením příhraničních okresů Tachov a Náchod. Celkem bylo vytvořeno 11 funkčních typů dle pozice firmy a 4 velikostní kategorie s cílem pro lepší srovnávací efekt sledovaného souboru. Před hlavní praktickou částí byla nejprve shrnuta socioekonomická charakteristika Jihočeského kraje, regionu méně průmyslového a spíše venkovského, jako vstupní kapitola do vybrané problematiky.

Hlavním cílem této práce byla analýza vztahu závislosti mezi ekonomickým výkonem a funkčním typem firem. Analýze se věnovala hlavní empirická část, kde bylo pro tyto účely využito tří ekonomických ukazatelů (ROA - rentability aktiv, WTT - mzdových nákladů a CTT - kapitálových nákladů) sledovaných firem. Celkem se jednalo o 388 sledovaných jednotek. Souhrnná data pro tuto analýzu vycházely z poskytnuté databáze BISNODE a byla dále doplněna o informace z portálu RES od ČSÚ, oficiálních webových prezentací jednotlivých firem, případně z Obchodního rejstříku. Hlavní hypotéza na sledovaných datech nebyla potvrzena. Z výsledných dat a ukazatelů v empirické části nelze usuzovat, že by existoval silný vzorec pro tvrzení, že status nebo typ firmy s přesností odráží její ekonomické výsledky. Přesto nám výsledky něco naznačily. Při spojení všech domácích a zahraničních kategorií do dvou porovnatelných celků dle původu, všechny tři vybrané ukazatele v tomto srovnání hovořily pro domácí firmy. Nejvíce to bylo patrné u kapitálových výdajů těchto společností. Ze sledovaného vzorku také vyšlo, že větší zapojení do GPN vykazují zahraniční firmy. Dalším zjištěním bylo, že se v Jihočeském kraji nenachází mnoho firem v prvním stupni dodavatelského řádu GPN, ale většina firem je ve stupni druhém, spíše až třetím.

Druhým cílem této práce bylo zjistit, zda existuje vztah mezi vybraným typem firmy a jeho geografickou polohou. V tomto případě můžeme potvrdit, že na sledovaném vzorku v Jihočeském kraji lze sledovat vztah mezi rozmístěním firem v prostoru a jejich typem či významností. Na přiložených obrázcích jsme mohli pozorovat, že rozmístění jednotlivých typů firem odpovídá všeobecným předpokladům, kdy kapitálově náročnější aktivity míří do ekonomického jádra regionum, nejvíce do Českých Budějovic, Tábora a Písku. Na obrazových přílohách jsme mohli vidět rozdíly mezi okresními městy Písek a Jindřichův Hradec, jež se od sebe zásadně liší v rámci zapojení do GPN, kdy Písek má ve svém okolí převážně firmy dodávající do GPN a Jindřichův Hradec téměř nikoliv. Zajímavým zjištěním byl rozdíl mezi sousedními okresy Písek a Tábor, které se od sebe v ukazatelích ROA a WTT též výrazně lišily. Dále se například ukázalo, že německé a rakouské společnosti upřednostňují u svých firem blízkost své národní hranice s ČR. Firmy s majiteli ze zemí mimo prostor EU mají v regionu minimální zastoupení.

Třetí, doplňující otázka, zda je pro region perspektivnější podporovat zahraniční společnosti začleněné do GPN, nebo ty s pobočkami s přístupem na koncový trh, nám nepřináší jasnou odpověď. Například na ukazateli ROA si můžeme všimnout, že v oblasti Táborska je větší podíl ROA než na Písecku. To ovšem neplatí u druhého sledovaného ukazatele WTT.

Pokud jde o zjištění, čemu se ve svém podnikání jihočeské firmy věnují nejvíce, můžeme s nabytými znalostmi tvrdit, že na tomto sledovaném vzorku viz Příloha 5 vede segment automotive se všemi výrobními podobory, které k němu náleží (rotační díly, konstrukce, plastové komponenty, čalounění, snímače, ventily atd.). Silné zastoupení měly v souboru firmy zabývající se kovovýrobou, zpracováním plechu, obráběním, lisováním a podobně. Vzhledem k tradici a blízkosti zdrojů zpracovatelného materiálu je v jižních Čechách množství firem zabývajících se zpracováním dřeva a jeho dalším použitím k výrobě finálních produktů. S tím také souvisí zaměření firem do segmentu papírenství a nábytkářství. Dalším tradičním odvětvím zpracovatelského průmyslu s početným zastoupením v tomto sledovaném souboru je výroba piva. Na závěr této části zmiňme, že v Jihočeském kraji se v zaznamenaníhodné míře nachází firmy, jejichž předmětem činnosti je výroba vzduchotechniky a klimatizace.

Dle poznatků načerpaných z osobních rozhovorů se zástupci firem se tyto potýkají v Jihočeském kraji v současnosti s nedostatkem pracovních sil, což tak limituje jejich rozvoj aktivit v regionu. Právě cena lidské práce se stala významným faktorem při hodnocení ekonomických výsledků, protože poměrově, na rozdíl od materiálových zdrojů a energií, výrazně vzrostla a ovlivňuje cenu výsledných produktů. Studium dostupných materiálů i díky rozhovorům se dozvíme, že jedním z hlavních impulsů pro vstup zahraničních společností do Jihočeského kraje je snaha o využívání dlouho tvořené tradice a znalostí v již zmíněných segmentech výroby zpracovatelského průmyslu, které po pádu komunismu a ekonomické transformaci mohly postihnout problémy v přizpůsobení se novým podmínkám a ke vstupu poskytly prostor. Jak již bylo řečeno, platová hladina českých pracovníků sice postupně stoupá, ale faktem stále zůstává, že investice na našem území je výhodná především pro kulturně blízké německé a rakouské výrobní firmy, které by ve svých původních zemích musely na mzdy vynakládat vyšší prostředky. Jedním z nástrojů, jak získat pracovní sílu je oslovování mladých lidí. Pro získávání mladých lidí tedy investují průmyslové firmy do vzdělávacích programů, aktivně spolupracují se středními školami a učiteli, kde jim již během studií nabízejí bonusy a možnost praxe. Po úspěšném absolvování smluvně zajišťují pracovní uplatnění v tuzemsku, ale i v domovských státech.

V rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů platí při vyhledávání potenciálních dodavatelů základní pravidlo trojúhelníku s proměnnými kvalita, cena, spolehlivost. Hlavně u zahraničních společností platí, že české pobočky těchto mezinárodních společností nemají úplnou autonomii v hledání dodavatelů, jelikož část je řízena centrálním nákupem v sídle mateřské společnosti. Pokud jde o české dodavatele, jde v případě větších společností často o snahu předejít možným rizikům. Proto se může stát, že portfolio dodavatelů může být širší. Zároveň platí, že spolupráce mezi dodavateli a odběrateli je často založena na dlouhodobě vzájemné důvěře a jsou případy, kdy jak odběratel, tak i dodavatel za dobu spolupráce postupně progresivně rostou. Ač jsou firmy dodavateli nižších řádů, je toto jejich zapojení značným úspěchem.

Z rozhovorů dále plyne, že členství Česka v EU zásadním způsobem pomáhá začlenění naší ekonomiky do globálního systému a volný pohyb osob, materiálu a služeb podporuje mezinárodní obchod mezi sousedními zeměmi. Například v případě hraničních kontrol by totiž bylo zapotřebí budovat velkokapacitní sklady materiálu na obou stranách hranice, což by do výroby přinášelo vysoké náklady.

Tento výzkum předložil shrnutí ekonomických výsledků firem ve zpracovatelském průmyslu na jihu Čech v závislosti na jejich velikosti a funkci. Vzhledem k výsledkům lze vyvodit, že kvantitativní přístup ke studiu GPN v Jihočeském kraji měl smysl. Pro budoucí výzkum by bylo vhodné pracovat s více a detailnějšími ekonomickými údaji, jejichž sběr je ovšem časově velmi náročný. Za zvážení také stojí vytvoření ucelenějších kategorií, aby ve výsledku nevystupovaly odlehle hodnoty způsobené úzkými kategoriemi tvořenými nízkými jednotkami firem. Dále by se do budoucích analýz daly začlenit sofistikovanější výpočetní programy, které dokáží provést hromadnou analýzu prostorových dat, tak jako to umí například prostředí ArcGIS a za jejich pomoci zjistit například fenomény hot spots/cold spots nebo jiné míry koncentrace jednotlivých typů na základě vstupů objemnějšími daty.

8. Použitá literatura:

Knihy, články a závěrečné práce:

BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. (2011): Globální komoditní řetězce, globální hodnotové řetězce, globální produkční sítě. In: Blažek, J., Uhlíř, D.: *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Karolinum, 232–252

BLAŽEK, J. (2012): Regionální inovační systémy a globální produkční sítě: dvojí optika na zdroje konkurenceschopnosti v současném světě. *Geografie*, 117, 2, 209–233

BLAŽEK, J. (2015): Towards a typology of repositioning strategies of GVC/GPN suppliers: the case of functional upgrading and downgrading. *Journal of Economic Geography*, 16, 4, 849–869

COE, N. M. – KELLY, P. F. – YEUNG, H. W. C. (2013): *Economic Geography: A Contemporary Introduction 2nd Edition*. Wiley, New Jersey, 576 s.

COE, N. M., YEUNG, H. W. C. (2015): Toward a Dynamic Theory of Global Production Networks. *Economic Geography*, 91, 1, 29–58

COE, N. M., HESS., M., YEUNG, H., DICKEN, P., HENDERSON. J., (2004): ‘Globalizing’ regional development: a global production networks perspective. *Transactions of the Institute of British Geographers*, 29, 4, 468–484

DICKEN, P. (2011): *Global Shift 6th ed*. The Guilford Press, New York, 607 s.

DUNNING, J. H. (1998): Location and Multinational Enterprise: A neglected Factor? *Journal of International Business Studies*, 29, 1, 45–66

ERNST, D., KIM, L. (2002): Global Production Networks, Knowledge Diffusion and Local Capability Formation. *Research Policy*, 31, 8, 1417–1429

HAMPL, M., MARADA, M. (2015): Sociogeografická regionalizace Česka. *Geografie*, 120, 3, 397–421

HUMPHREY, J., SCHMITZ, H. (2002): How does insertion in global value chains affect upgrading in industrial clusters? *Regional Studies*, 36, 9, 1017–1027

JACOBS, W., KOSTER, H. R. A., VAN OORT, F. (2014): Co-agglomeration of knowledge-intensive business services and multinational enterprises, *Journal of Economic Geography*, 14, 2, 443–475

JIRMAN, M. (2018): *Analýza ekonomické struktury ve vybraných regionech*. Diplomová práce. Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PřF UK, Praha, 71 s.

KOPAČKA, L. (2016): *Geografie 4: geografie České republiky: pro střední školy*. SPN, Praha, 104 s.

- KVĚTOŇ, V., BLAŽEK, J. (2018): Path-development trajectories and barriers perceived by stakeholders in two Central European less developed regions: narrow or broad choice? *European Planning Studies*, 26, 10, 2058–2077
- MACKINNON, D., CUMBERS, A. (2011): *Introduction to Economic geography*. Second edition. Routledge, Edinburgh, 350 s.
- MACKINNON, D., (2011): Beyond strategic coupling: reassessing the firm-region nexus in global production networks. *Journal of Economic Geography*, 12, 1, 227–245
- NOVOTNÝ, J., BLAŽEK, J., KVĚTOŇ, V. (2016): The anatomy of difference: comprehending the evolutionary dynamics of economic and spatial structure in the Austrian and Czech economies. *European Planning Studies*, 24, 4, 788–808
- PAVLÍNEK, P. (2004): Regional Development Implications of Foreign Direct Investment in Central Europe. *European Urban and Regional Studies*, 11, 1, 47–70
- PAVLÍNEK, P., JANÁK, L. (2007): Regional restructuring of the Škoda Auto supplier network in the Czech Republic. *European Urban and Regional Studies*, 14, 2, 133–155
- PAVLÍNEK, P. (2012): The Internationalization of Corporate R&D and the Automotive Industry R&D of East-Central Europe. *Economic Geography*, 88, 3, 279–310
- PAVLÍNEK, P., ŽÍŽALOVÁ, P. (2014): Linkages and spillovers in global production networks: firm-level analysis of the Czech automotive industry. *Journal of Economic Geography*, 16, 2, 331–363
- PAVLÍNEK, P., ŽENKA J. (2016): Value creation and value capture in the automotive industry: Empirical evidence from Czechia. *Environment and Planning A: Economy and Space*, 48, 5, 937–959
- PAVLÍNEK, P. (2016): Whose success? The state–foreign capital nexus and the development of the automotive industry in Slovakia. *European Urban and Regional Studies*, 23, 4, 571–593
- PAVLÍNEK, P. (2017): Global Production Networks, Foreign Direct Investment, and Supplier Linkages in the Integrated Peripheries of the Automotive Industry. *Economic Geography*, 94, 2, 141–165
- PILEČEK, J. (2013): Sociální a lidský kapitál jako faktor rozvoje periferních oblastí Česka. Dizertační práce. Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PřF UK, Praha, 61 s.
- RUGRAFF, E. (2010): Foreign Direct Investment (FDI) and Supplier-Oriented Upgrading in the Czech Motor Vehicle Industry. *Regional Studies*, 77, 5, 627–638
- SEIDL, T., CHROMÝ, P. (2010): Problémy integrace marginálního území do regionálního systému: příklad Vojenského újezdu Boletice. *Geografie*, 110, 1, 44–63

SÝKORA, L. (2000): Globalizace a její společenské a geografické důsledky. In: JEHLIČKA, P., TOMESŠ, J., DANĚK, P., eds, Stát, prostor, politika: vybrané otázky politické geografie, Přírodovědecká fakulta UK Praha, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Praha, 59–79

TOKATLI, N. (2007): Asymmetrical power relations and upgrading among suppliers of global clothing brands: Hugo Boss in Turkey. *Journal of Economic Geography*, 7, 1, 67–92

WATTS, H., D. (1981): *Branch Plant Economy: A Study of External Control*. Longman, Londýn, 128 s.

ŽENKA, J. (2007): Delokalizace zpracovatelského průmyslu Česka – faktory, oborová struktura, regionální diference. Diplomová práce. Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PŘF UK, Praha, 175 s.

ZDROJE DAT:

Bisnode Česká republika (2019). Data o firmách, www.bisnode.cz (cit. 17. 5. 2019)

ČNB (2019): Přímé zahraniční investice. Česká národní banka, Praha
www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/ (cit. 5. 7. 2019)

ČSÚ (2019): Výzkum a vývoj. Český statistický úřad, Praha
www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje (cit. 10. 7. 2019).

ČSÚ (2019): Nejnovější údaje: Jihočeský kraj. Český statistický úřad, České Budějovice
www.czso.cz/csu/xc/1-xc (cit. 7. 7. 2019).

ČSÚ (2019): Sčítání lidu, domů a bytů 2011. Český statistický úřad, Praha
www.czso.cz/csu/czso/scitani-lidu-domu-a-bytu-2011 (cit. 1. 7. 2019).

ČSÚ (2019): Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE). Český statistický úřad, Praha
www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_cz_nace (cit. 1. 6. 2019).

ČSÚ (2019): Registr ekonomických subjektů. Český statistický úřad, Praha
www.czso.cz/csu/res/registr_ekonomickych_subjektu (cit. 30. 5. 2019).

DATABOX (2019): Největší nezávislý katalog českých firem - Živéfirmy.cz, Praha,
www.zivefirmy.cz (cit. 22. 6. 2019)

Evropská komise (2017): EURES – Informace o pracovním trhu – Jihočeský kraj, Evropská komise, Brusel

www.ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=2754&acro=Imi&mode=&recordLang=cs&lang=cs&parentId=&countryId=CZ®ionId=CZ0 (cit. 5. 7. 2019)

Seznam.cz (2019): Katalog firem a institucí, Firmy.cz, Praha www.firmy.cz (cit. 20. 6. 2019)

Jihočeský kraj (2019): Regionální inovační strategie Jihočeského kraje, aktualizace pro roky 2018 – 2022. Krajská příloha k národní RIS 3, Jihočeský kraj, České Budějovice, http://www.risjk.cz/files/risjk/uploads/files/Aktualizace_RIS3_JCK_final.pdf (cit. 5. 7. 2019)

Jihočeský kraj (2019): Program rozvoje Jihočeského kraje 2014-2020 – strategická část, Jihočeský kraj, České Budějovice, www.kraj-jihocesky.cz/jihocesky-kraj/koncepcni-materialy (cit. 8. 7. 2019)

MF ČR (2019): ARES – Administrativní registr ekonomických subjektů, Ministerstvo financí ČR, Praha, <https://www.info.mfcr.cz/ares/ares.html.cz> (cit. 2. 6. 2019)

MMR ČR (2019): RISKY.cz - Regionální data. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha, www.risky.cz/cs/krajske-ris/jihocesky-kraj/regionalni-informace/ (cit. 25. 6. 2019)

MPO ČR (2019): Statistické údaje o podnikatelích. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich (cit. 2. 7. 2019)

MPO ČR (2019): Databáze dodavatelů - CzechInvest. Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, www.czechinvest.org/cz/Sluzby-pro-investory/Databaze-dodavatelu (cit. 2. 6. 2019)

MPSV ČR (2019): Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Praha, www.portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem_(cit. 5. 7. 2019)

MS ČR (2019): Veřejný rejstřík a sbírka listin (výroční zprávy firem). Ministerstvo spravedlnosti ČR, Praha, www.or.justice.cz/ (cit. 2. 6. 2019)

MMR ČR (2006): Strategie regionálního rozvoje ČR 2007-2013, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha, www.mmr.cz/getmedia/4ec7a0e7-fb30-46c7-8a80-57152c06d60c/SRR_dokument (cit. 2. 7. 2019).

Rozhovory se zástupci jihočeských firem

Webové prezentace jednotlivých společností

Podklady pro tvorbu map:

ARCDATA PRAHA (2014): ArcČR 500 - digitální geografická databáze, verze 3.2. www.arcdata.cz (cit. 5. 5. 2019).

ESRI (2019): ArcGIS Online. www.arcgis.com/home/index.html (cit. 16. 6. 2019).

PŘÍLOHY

Příloha 1: Vědecko-výzkumné instituce v Jihočeském kraji

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Vysoká škola technická a ekonomická (VŠTE) v ČB
Fakulta VŠE v Jindřichově Hradci
Jihočeské výzkumné centrum akvakultury a biodiverzity hydrocenóz CENAKVA
Biologické centrum Akademie věd ČR
Botanický ústav Akademie věd České republiky
Mikrobiologický ústav (detašované pracoviště) AV ČR

zdroj: Krajská příloha k národní RIS 3 (2018)

Příloha 2: Inovační instituce v Jihočeském kraji

Jihočeský vědeckotechnický park
Jihočeská agentura pro podporu inovačního podnikání, o. p. s. (JAIP)
Jihočeský vědeckotechnický park, a.s. (JVTP, a.s.)
Technologické centrum Písek
Třeboňské inovační centrum
Akademické a univerzitní centrum Nové Hrady
Jihočeské Univerzitní a Akademické Centrum Transferu Technologí (JCTT)
Jihočeská hospodářská komora (JHK)
Regionální rozvojová agentura, a.s. (RERA)

zdroj: Krajská příloha k národní RIS 3 (2018)

Příloha 3: Výsledné hodnoty ukazatele CTT

velikost		10 až 49		50 až 249		250 až 500		nad 500	
kategorie	kód	počet	CTT	počet	CTT	počet	CTT	počet	CTT
č. f. s př. na k. t.	1	50	0,114	29	0,056	3	0,018	5	0,056
č. f. bez př. na k. t.	2	57	0,082	20	0,042	1	0,001	1	0,024
č. f. v GPN jako d. 1. ř.	3	0	x	1	0,511	0	x	0	x
č. f. v GPN jako d. 2. ř.	4	2	0,247	5	0,078	4	0,147	1	0,051
č. f. v GPN jako d. 3. ř.	5	20	0,029	24	0,057	4	0,027	2	0,024
z. f. s př. na k. t.	6	12	0,019	23	0,033	13	0,136	2	0,007
z. f. bez př. na k. t.	7	11	0,046	11	0,016	1	0,001	0	x
z. f. v GPN jako d. 1. ř.	8	0	x	3	0,024	0	x	2	0,038
z. f. v GPN jako d. 2. ř.	9	1	0,006	13	0,034	6	0,026	4	0,036
z. f. v GPN jako d. 3. ř.	10	8	0,038	18	0,111	11	0,041	6	0,035
m. p. v z. vl.	11	10	0,032	4	0,011	0	x	0	x

zdroj: vlastní výpočty z dat BISNODE

Příloha 4: Výsledné hodnoty ukazatele ROA

velikost		10 až 49		50 až 249		250 až 500		nad 500	
kategorie	kód	počet	ROA	počet	ROA	počet	ROA	počet	ROA
č. f. s př. na k. t.	1	50	0,069	29	0,054	3	0,079	5	0,063
č. f. bez př. na k. t.	2	57	0,110	20	0,056	1	0,235	1	-0,062
č. f. v GPN jako d. 1. ř.	3	0	x	1	0,217	0	x	0	x
č. f. v GPN jako d. 2. ř.	4	2	0,088	5	0,047	4	0,034	1	0,110
č. f. v GPN jako d. 3. ř.	5	20	0,077	24	0,085	4	0,076	2	0,024
z. f. s př. na k. t.	6	12	0,073	23	0,079	13	0,064	2	0,154
z. f. bez př. na k. t.	7	11	0,030	11	0,084	1	0,176	0	x
z. f. v GPN jako d. 1. ř.	8	0	x	3	0,044	0	x	2	0,068
z. f. v GPN jako d. 2. ř.	9	1	0,064	13	0,076	6	-0,003	4	0,025
z. f. v GPN jako d. 3. ř.	10	8	0,163	18	0,050	11	0,039	6	0,121
m. p. v z. vl.	11	10	0,077	4	0,088	0	x	0	x

zdroj: vlastní výpočty z dat BISNODE

Příloha 5: Seznam firem zahrnutých do analýzy

název firmy	velikostní kategorie	typ firmy	předmět činnosti	předmět činnosti 2	předmět činnosti 3
2 ES, spol. s r.o.	1	5	obrábění	automotive, díly pro automobily	
A V S - KOVO s.r.o.	1	5	soustružené části pro automotive		
A. Pöttinger, spol. s r.o.	3	6	stroje pro sklizeň, zpracování půdy	rotační brány	stroje pro zemědělství
A. Schmied, s.r.o.	3	6	brýle		
A.W.Faber - Castell, spol. s r.o.	2	6	pastelky	popisovače	plnicí pera
ABADIA a.s.	1	1	ocelové konstrukce	zámečnictví	
ACO Industries Tábor s.r.o.	2	7	odlučovače tuků		
AGRA GROUP a.s.	2	1	hnojiva	pomocné rostlinné přípravky	
AGRICO s.r.o.	2	1	krmné technologie a další produkty pro zemědělství		
AGRIO MZS s.r.o.	2	1	postřikovací technika		
Agrokomplex Šumava s.r.o.	1	1	krmné směsi	pečivo	maso
AGRO-LA, spol. s r.o.	1	1	mléčné výrobky	živné půdy	
AGROMONT VIMPERK spol. s r.o.	2	5	stavby pro zemědělství	chov skotu	fotovoltaické stanice
AISIN MANUFACTURING CZECH s.r.o.	4	9	kryty hlav válců	klikové skříně	olejová a vodní čerpadla
AKNEL Group a.s.	2	5	průmyslová maziva	odlučovače	kovovýroba
AKNEL Production s.r.o.	1	5	průmyslová maziva	odlučovače	kovovýroba
AKSAMITE spol. s r.o.	1	1	sedací soupravy	postele	rošty
Alex Industries s.r.o.	1	6	stájová mechanizace	krmící linky	ohýbání
ALFA výroba jednoúčelových strojů s.r.o.	1	5	jednoúčelové stroje pro automobilní průmysl		
ALFAHAUS s.r.o.	1	1	dřevostavby		
ALFAMEDIC s.r.o.	1	4	lékařské přístroje a zařízení		
ALPENEST s.r.o.	1	7	spojovací latě	desky	střešní trámký
Altamire Č.Budějovice s.r.o.	1	5	tryskání	nátěry	
Amarí Metals s.r.o.	1	7	výrobky z nerez a hliníku		
AMPARA s.r.o.	1	2	obalové materiály	lepící pásy	kartony
ANTONI CZ s.r.o.	1	1	maso	uzeniny	
API CZ s.r.o.	1	1	úpravy vozidel pro handicapované		
Aptar Čkyně s.r.o.	3	9	šroubové uzávěry	výroba forem	uzávěrové systémy
ARDEAPHARMA, a.s.	1	1	infúzní roztoky	parenterální přípravky	analytické zkoušky
Arrbo, s.r.o.	1	2	střechy	střešní konstrukce	
Aumayr s.r.o.	1	10	vzduchotechnika	požární technika	tlumiče a klapky
Aura a.s.	1	4	snímače vibrací	měřicí přístroje	průmyslová čidla
AUTOGAS CENTRUM PLUS s.r.o.	1	1	přestavba motorů na LPG-CNG		
Autoplast, spol. s r. o.	2	3	povrchové úpravy plastů pro automobilový letecký průmysl		
Avire s.r.o.	2	9	elektrické součástky	výtahy	
AVÍZO s.r.o.	2	2	obalový materiál	folie	
B a K production s.r.o.	2	2	zpracování plechu		
B a K systémy s.r.o.	2	2	elektromontáže	rozdávěče	
B+D	1	2	obráběčství	zámečnictví	
BANES, spol. s r.o.	2	5	rotační díly automotive		
BBH Tsuchiya s.r.o.	2	10	etikety	číselníky	štítky
Bentex Automotive, a.s.	2	4	čalounění	potahy	koberce
BETON HRONEK s.r.o.	1	2	betonové směsi	tvárnice	cihly
BETON TĚŠOVICE, spol. s r. o.	2	6	betonové bloky	schody	sloupky
BETONPRES Týn nad Vltavou s.r.o.	2	1	střešní krytiny	betonové tvarovky	podstřešní fólie
BIOGENA CB spol. s r.o.	1	6	porcované čaje	byliny	
BISO - Keibel s.r.o.	2	6	výroba sběracích vozů	ohraňování	řezání
Blatenské strojírna Blatná s.r.o.	2	5	dělení	obrábění	řezání plechů
blazek stick & caps s.r.o.	1	1	čepice	látkové výrobky	
BOHEMIA ASFALT, s.r.o.	2	7	betonové směsi	živice	

BOHEMIA CONVERTING s.r.o.	1	7	řezání papíru	převíjení papírových rolí	
Bohemia Regent spol. s r.o.	1	1	pivo		
BONUS obchodní agentura, spol. s r.o.	1	2	pryžové výrobky	granuláty	
Brabant Alucast Site Strakonice s.r.o.	3	10	obrábění	slitiny	automotive
BRAWE, spol. s r.o.	3	10	ocelové	hliníkové díly pro automotive	
BRIKLIS, spol. s r.o.	2	9	briketovací lisy		
BRISK Tábor a. s.	4	5	zapalovací svíčky	snímače	elektrody
BTC GROUP a.s.	2	2	ocelové konstrukce		
Budějovický Budvar, n.p.	4	1	pivo		
BUPOSPOL, armaturka Koukol, spol. s r. o.	1	5	armatury	tvárovky	klapky
Calla Int. spol. s r.o.	1	2	kompletace výrobků		
CANDRMK betonárka, a.s.	1	2	cihly	tvárnice	šterkopísek
CARRIER TRANSICOLD, spol. s r.o.	2	6	dovoz klimatizačních a chladících jednotek		
CB PROFIL a.s.	1	5	trapézové plechy	výztužné hraněné profily	
Cellofoam CZ s.r.o.	1	10	těsnění	laminace	izolace
CENTES, spol. s r. o.	2	5	obrábění	spojky a přípojky	
CENTROPEN, a.s.	3	1	popisovače	zvýrazňovače	propisky
COGEBI a. s.	2	7	elektroinstalační materiál		
COLOP CZ s. r. o.	2	6	ražítka	barvy	
COOP THERM spol. s r.o.	1	1	vodoměry	centrální odečtový systém	
CZ NORD s.r.o.	1	1	stropní systémy z betonu		
CZECHKLIMA s.r.o.	1	7	tepelná čerpadla	klimatizace	
ČESKÉ HOUBY a.s.	2	1	houby	saláty	
ČR Beton Bohemia spol. s r.o.	1	7	železobetonové konstrukce	betonové podlahy	
ČZ Řetězy, s.r.o.	2	4	řetězy		
D+G ELEKTRIK, spol. s r.o.	1	10	kabelová konfekce		
DALUS - Tichelmann s.r.o.	1	2	obalový materiál		
DCD IDEAL spol. s r.o.	2	2	izolační materiály pro stavebnictví		
DELTA B+B spol. s r.o.	1	2	zpracování hutního materiálu	profily	obrábění
DELTA Kardašova Řečice, a.s.	2	2	sušení a zpracování dřeva	truhlářství	
DENIOS s.r.o.	2	6	zařízení pro skladování nebezpečných látek	vybavení provozu a bezpečnost práce	
DITA výrobní družstvo invalidů	2	1	kovovýroba	zpracování plechů	
DK OPEN, spol. s r.o.	3	1	pečivo	cukrářské speciality	
DOČEŠ a.s.	1	2	krmné směsi	obiloviny	olejny
DOPPLER CZ spol. s r.o.	2	6	deštníky	polstry	zahradní nábytek
DŘEVO - PALETY - VLK s. r. o.	2	2	zpracování dřeva	dřevěné palety	
DŘEVOKOV Blatná, a.s.	1	2	zemědělské bránové stroje	truhlářství	
Dřevoprofil spol. s r. o.	1	7	zpracování dřeva	stěny dřevostavb	vazníky
Dřevospol Šťastný Záhoří, spol. s r.o.	1	1	zpracování dřeva	okna, dveře	schodiště
DŘEVOTVAR - ŘEMESLA a STAVBY, s.r.o.	2	2	zpracování dřeva	stavební výroba	
DUDÁK - Měšťanský pivovar Strakonice, a.s.	2	1	pivo		
DURA Automotive CZ, k.s.	4	8	vnitřní dekorace pro automotive	díly pro automotive	
Edscha Hradec s.r.o.	2	9	vstřikovací formy na plasty	dodávky pro automotive	
EFAFLEX - CZ s.r.o.	3	6	průmyslová skládací vrata		
efko cz s.r.o.	2	6	konzervovaná zelenina		
EGE, spol. s r.o.	4	4	vodiče	zhášecí tlumivky	ocel. konstrukce
EGEM s.r.o.	3	2	rozvodná energetická zařízení	elektromontáže	
EKOPALIVO BOHEMIA s.r.o.	1	1	výroba ekopaliv	ekobrikety	pelety
ELBH-CZ s.r.o.	1	7	průmyslové odsávání		
ELIM spol. s r.o.	2	2	LED osvětlení	světelné pásy	svítidla

ELK s.r.o.	1	6	montované rodinné domy	dřevostavby	
EM Polar k.s.	2	10	výměníky	svářeence	tlakové nádoby
ENERGETIKA SERVIS s. r. o.	1	2	konstrukce pro rozvod elektřiny		
ENERGOSTAR Tábor s.r.o.	1	1	klimatizace	chladírenské technologie	
Engel strojírenská spol. s r.o.	4	6	komponenty pro vstříkolisy	pásové dopravníky	
Equidomus s.r.o.	1	1	venkovní boxy pro koně	vybavení stájí	
ERT Automotive Bohemia s.r.o.	3	9	čalounění pro automotive		
ESCO CZ PRODUCTION s.r.o.	2	6	zpracování dřeva	dřevěné podlahy	
ESW Bohemia k.s.	2	10	základní komponenty pro automotive	lisování	
Europasta SE	2	6	těstoviny	mouka	
EXTRUDO Bečice s.r.o.	2	1	biopotraviny		
FARMA MILNÁ, s.r.o.	1	2	chov skotu		
FARMTEC a.s.	2	5	živočišná výroba	dělení materiálu	bioplyn. Stanice
Faurecia Automotive s.r.o.	4	9	výfukové systémy		
Faurecia Components Písek,	3	9	konstrukce autosedadel		
FERT a.s.	2	5	výstuže a dráty z betonářské oceli		
FISH MARKET a. s.	1	1	ryby	rybí výrobky	
FN spol. s r.o.	2	11	oblečení		
FONTEA a.s.	2	6	nápoje		
FORESTINA s.r.o.	2	1	hnojiva		
Friall s.r.o.	2	1	mražené výrobky z brambor		
FRISCH HOLZ - SYSTEMBAU s.r.o.	2	7	dřevěné a kovové schodiště	nerezové zábradlí	
FRONIUS Česká republika s.r.o.	3	1	svařovací stroje		
Fruko-Schulz s.r.o.	2	6	lihoviny	sirupy	
Fruлика s.r.o.	2	7	ovocné složky pro další zpracování		
FUTURE-TECH, spol. s r.o.	1	1	nástavby na nákladní a užitkové automobily		
GALILEO Production, s.r.o.	2	1	tisk	reklama	
GAMA GROUP a.s.	3	5	zdravotnické prostředky	plastové výrobky	
GASTRO PRODUCTION s.r.o.	2	9	výroba pro gastronomické provozy		
Gaudlitz Precision s.r.o.	2	10	plastové výrobky pro automotive		
GK-Mont s.r.o.	2	11	tvarovky		
GMA Stanztechnik Kaplice spol. s r.o.	2	9	potahy sedadel	lisované dílce pro automotive	
Golden Snack s.r.o.	1	1	výrobky z obilí a brambor	bramborové lupínky	
GRAFIKO PRINT s.r.o.	1	5	samolepící štítky a etikety	tisk	
GRAFOBAL BOHEMIA s.r.o.	2	10	obaly	etikety	tisk
Graphite Týn, spol. s r.o.	1	10	grafitovaná maziva	těsnící materiály	grafitové tuhy
GRASS CZECH s.r.o.	2	7	nábytkové kování	kovové závěsy	
Greiner perfoam s.r.o.	3	10	pohledové díly pro zavazadlové prostory motorových vozidel		
GRENA, a.s.	2	1	protipožární desky	dřevoplastové profily	
Groz-Beckert Czech s.r.o.	4	9	lamely	nitěnky	brzdové listy
GS Technik spol. s r.o.	2	4	výčepní desky	chlazené boxy	dávkovací automaty
HANSA C.B. spol. s r.o.	1	1	krmné směsi		
HATZ CZ s.r.o.	2	8	komponenty k dieselovým motorům		
HAUSER spol. s r.o.	3	9	chladící nábytek	izolační panely	dveře chladniček a mrazíren
HB beton s.r.o.	1	1	železobetonové rošty	zámková dlažba	
HCS Centrum s.r.o.	1	2	montování hydraul. jeřábů, odtahové techniky či nosiče kontejnerů		
Head Sport s.r.o.	3	6	tenisové rakety	lyže	potápěčské soupravy
HEAVY MACHINERY SERVICES a.s.	3	10	železniční komponenty		
HELLUX ELEKTRA s.r.o.	1	6	světla		
HELTOS, a.s.	1	1	vrtačky	brusky	
HELUZ s.r.o.	2	1	cihly		
HEMA MALŠICE, s.r.o.	1	1	veterinární nástroje	nástroje pro zemědělství	
HEYCO WERK ČR s.r.o.	2	9	plastové díly pro automotive		
HM PLAST s.r.o.	1	11	výfukování plastů		
HM-METAL s.r.o.	2	5	úprava plechů lisováním atd.		

Holzwarenfabrik k.s.	1	11	násady	kartáče
Hoppichler Paletten, Kisten, Holzverpackung spol. s r.o.	1	6	dřevěné palety a obaly	
HP27 s.r.o.	1	2	nábytek	
Husky-KTW s.r.o.	2	8	Výroba a konstrukce forem pro vstřikování plastu	
Hydac spol. s r.o.	2	9	hydraulická technika	chladicí systémy agregáty
IDSC, spol. s r.o.	2	10	plastové komponenty pro farmaceutický průmysl	formy pro vstřikování plastů
IMG BOHEMIA s.r.o.	2	5	plastové polotovary	desky plastové výrobky
Impregnace Soběslav s.r.o.	2	2	dřevěné sloupy	latě fošny
INOS-SERVIS s.r.o.	2	2	kovovýroba strojů a jejich částí	ohraňování
INOTECH electronic s.r.o.	2	5	osazování plošných spojů	elektro systémy
INPRESS a.s.	1	2	tiskařské výrobky	knihy
Interplex Precision Engineering s.r.o.	3	10	lisování pro automotive, elektroniku a multimédia	
INTERSNACK a.s.	3	6	bramborové lupínky	slané pečivo
InTiCa Systems s.r.o.	3	9	statory	EMC filtry zamykací systémy
ISOSKLO, spol. s r.o.	2	1	izolační skla	
ISOTHERM s.r.o.	3	6	okna	skla
iwis antriebssysteme spol. s r.o.	2	10	řetezy	elementy pohonné techniky automotive
IZOLTECHNIK CZECH s.r.o.	1	2	výtahy	zateplení vzduchotechnika
J.F.C. CZ a.s.	1	2	zastřešení bazénů	
JAHLA s.r.o.	1	2	klimatizace	vzduchotechnika
JBP - SERVIS s.r.o.	2	5	kovovýroba	renovace převodovek náhradní díly
JH GROUP, spol. s r.o.	1	1	sušené mléčné výrobky	náplně a pasty cukrářské směsi
Jihočeská masna, s.r.o.	2	1	maso	masné výrobky uzeniny
Jihočeská strojírenská s.r.o.	2	5	kovové díly pro automotive	součástky pro kávovary
JIHOKOV, výrobní družstvo	1	1	komínové hlavice	zahradní a rybářský nábytek řezačky papíru
Jihostroj a.s.	3	4	hydraulické prvky	součásti leteckých motorů
JIP - Papírny Větrný, a. s.	2	2	balící papíry	kreповé papíry
Jistrop - Jihočeské stropy s.r.o.	1	2	cihlářský průmysl	
JITEX Písek a.s.	1	1	oblečení	
JITONA a.s.	3	6	nábytek	
JOHNSON CONTROLS FABRICS STRAKONICE s.r.o.	3	9	výroba autotextilií	
JV Galvanovna s.r.o.	1	2	povrchová úprava kovů	
K III, spol. s r. o.	2	1	pečivo	cukrářské výrobky lahůdky
KALAS Sportswear, s.r.o.	2	1	cyklooblečení	funkční oblečení
Kasalova pila, s.r.o.	2	2	dřevěné konstrukce	dveře okna
KEB - EGE spol. s r.o.	2	4	autodiagnostika	ocelové konstrukce
KERN-LIEBERS CR spol. s r.o.	3	10	lisované a ohýbané díly pro automotive	
KeyTec České Budějovice s.r.o.	2	10	lisování plechových komponentů pro automotive	
KFT Kaplice spol. s r.o.	1	11	obrábění	tváření frézování
Kinshofer CZ s.r.o.	2	9	příslušenství stavebních strojů	hydraulické komponenty
Kitzberger, spol. s r.o.	1	6	nábytek	zpracování dřeva
KLAS SPOL. spol. s r.o.	1	1	pečivo	zákusky dorty
KMP Bürotechnik, s.r.o.	2	6	kancelářské potřeby a vybavení	tonery náplně
Knürr s.r.o.	3	7	výroba rozváděčů	vzduchotechnika
KOH-I-NOOR HARDTMUTH a.s.	4	1	tužky	pastelky školní a kancelářské potřeby
KOH-I-NOOR Mladá Vožice a.s.	2	1	aerosolové ventily	mechanické rozprašovače
KORES PRAHA, spol. s r.o.	2	6	školní a kancelářské potřeby	
KORSA s.r.o.	1	1	papírové obaly	
Kovopor Strmilov, s.r.o.	1	2	ocelové konstrukce	opláštění
KOVOS ST s.r.o.	2	5	obrábění	frézování lakování

Kovostroj Bohemia, s.r.o.	1	10	ocelové profily	zpracování plechu	
KOVOSVIT MAS, a.s.	4	1	obráběcí stroje		
KOVOTEX s.r.o.	1	2	lakování		
KOVOVÝROBA SLAVÍK s.r.o.	1	1	pracovní nástroje a nářadí		
KUNC ocelové konstrukce s.r.o.	1	2	ocelové konstrukce	zpracování plechu	
KUNSTSTOFF-FRÖHLICH Czech Plast s.r.o.	2	9	formy na vstřikování plastů	krytky	nádržky
KV2 Audio International spol. s r.o.	2	6	rozhlasové a televizní přijímače	rekordéry	
Laminar Medica (CE) s.r.o.	1	10	izolační přepravní obaly		
LARIX-TOZ spol. s r.o.	1	1	zpracování dřeva	nábytek	dřevěné obaly
LARM a.s.	2	5	snímače pro automotive	obrábění	frézování
LB Cemix, s.r.o.	3	6	stavební hmoty		
LEIFHEIT s.r.o.	3	6	plastové pomůcky na úklid domácnosti		
LIGNOSYSTEM, spol. s r.o.	1	11	dřevotřískové desky a dýhy		
Linde Pohony s.r.o.	3	6	pohonné a řídicí nápravy	obrábění	frézování
Liqui B Zámecký ovocný lihovar Blatná s.r.o.	1	1	ovocné destiláty		
LIRA, obrazové lišty a rámy, a.s.	2	6	obrazové lišty a rámy		
LIVA Předslavice, spol. s r.o.	1	2	technika pro zemědělství	zdravotnické stoly	
LUNA PROGRESS s.r.o.	1	1	herní prvky pro dětská hřiště		
MABA Prefa spol. s r.o.	2	6	železobetonové dílce	panely	
MADETA a. s.	4	1	mléčné výrobky		
MA-DONA s.r.o.	2	5	izolační pěny	filtrační pěny	matrace
Magna Cartech spol. s r.o.	4	10	lisování a svařování plechových dílů karoserií		
MAHLE Filter Systems s.r.o.	1	10	filtry mechanických nečistot		
MANE BETON a.s.	1	2	betonové směsi		
MBM WESTRA s.r.o.	2	10	ocelové konstrukce	obrábění	lakování
MEDISIZE CZ, s.r.o.	2	10	plastové a pryžové výrobky	chirurgické přístroje	
Mektec CZ s.r.o.	3	10	plošné spoje pro automotive		
MERIKA spol. s r.o.	1	2	dámské konfekce a termoprádla		
METALKON s.r.o.	1	11	kontejnery	nádrže	
MICRO-EPSILON, spol. s r.o.	2	9	snímače	senzory	teploměry
Mikrona holding s.r.o.	3	5	kovoobrábění	kompresory	
MIROSLAV MÁCHA - obrábění kovů s.r.o.	1	5	obrábění		
MK PROFI Kachlová kamna s.r.o.	1	2	kachle	glazury	
Mondi Bupak s.r.o.	2	9	papíry		
Montera spol. s r.o.	1	11	plastohliníková okna a dveře		
MONTO, s.r.o.	3	5	průzkum trhu automotive	kontrola jakosti	
MOSLED, s.r.o.	2	5	odlitky	obrábění	kovové polotovary
MOTOR JIKOV Fostron a.s.	2	4	např. karbonové hřídele	dvoutaktní motory	nízkotlaké odlitky z hliníku
MOTOR JIKOV Slévárna a.s.	3	4	např. karbonové hřídele	dvoutaktní motory	nízkotlaké odlitky z hliníku
MOTOR JIKOV Strojírenská a.s.	3	4	např. karbonové hřídele	dvoutaktní motory	nízkotlaké odlitky z hliníku
Mráz Agro CZ, s.r.o.	1	5	slad	kvasnice	
M-TECHNIKA s.r.o.	2	6	návěsy	přívěsy	nástavby
MVKS, spol. s r.o.	1	2	krmné směsi		
NAFO Strakonice s.r.o.	2	5	formy na vstřikování plastů	obrábění	strojní díly
NAVEL, spol. s r. o.	1	1	nářadí	měřidla	brusiva
NEMA, spol. s r.o.	2	2	dřevo	řezivo	
NET CZ s.r.o.	2	2	bezpečnostní sítě	lana	provazy
NOI CZ s.r.o.	2	1	dřevěné domky	nábytek	podlahová prkna
Nové technologie s.r.o.	1	5	moderní technologie	obrábění	
NoVy Vacov, spol. s r.o.	2	1	pečivo		
Obaly Blatná s.r.o.	1	6	ekologické obaly		
OKNOTHERM spol. s r.o.	2	1	plastová okna		
OM PROTIVÍN a.s.	2	8	spojkové systémy	převodovky	hřídele

OSCHATZ Services & Solutions s.r.o.	1	6	odpady	energie	
OTAVA, výrobní družstvo	4	5	kabelové svazky	bowdeny	
OTAVAN Třeboň a.s.	2	9	pracovní oblečení		
OV Media s.r.o.	2	7	tisk		
P.M.H.- Invest & Trade s. r. o.	2	7	zpracování akátového dřeva		
Pekařství Chyšky s.r.o.	1	1	pečivo		
PEKSTRA spol. s r. o.	1	2	ocelové závěsné balkony a lodžie		
PePe - EMBROIDERY, s.r.o.	1	2	výšivky a nášivky na textil		
PETRA-Lom Číměř s.r.o.	1	2	Drcení a třídění kamene. Těžba, zpracování a prodej žuly.		
PF NÁBYTEK spol. s r.o.	1	1	sedací nábytek		
PIKATRON CZ s.r.o.	2	7	elektrovybavení	součástky	
Pila Benda s.r.o.	1	2	zpracování dřeva	sušení a pořez	palety
PILA FÜLLSACK s.r.o.	1	2	zpracování dřeva	bedny	fošny a latě
Pila Kamenický s.r.o.	1	2	zpracování dřeva	sušení a pořez	fošny a latě
Pila Pasák a. s.	1	2	zpracování dřeva	truhlářské a stavební řezivo	hranoly
Pivovar Protivín, a.s.	2	6	pivo		
PKD, s.r.o.	2	2	ocelové konstrukce	obrábění	
Plojhar s.r.o.	2	5	kartonáž a výroba papírových obalů		
Pokorný-Sítě s.r.o.	1	1	sportovní, ochranné a rybářské sítě		
POLLMANN CZ s.r.o.	4	10	vstříkování plastů	montáž dílů	
POLYGRAPH INTERNATIONAL, tiskárna, spol.s r.o.	2	11	tisk	výsek	
Prefa Hubenov s.r.o.	2	2	betonové panely a schodiště		
Prillinger, spol. s r.o.	1	7	díly na zemědělské stroje		
PROSTOR - design, s. r. o.	1	5	zpracování plechu	kabelová konfekce	
PRYM CONSUMER CZ s.r.o.	2	10	šicí a řemeslnické jehly	konektory pro automotive	vstříkování plastů
PT servis konzervárna spol. s r.o.	2	1	hotová jídla	masové konzervy	nápojové koncentráty
PTM s.r.o.	3	10	kovové součástky a výlisky pro automotive		
QARTAL, spol. s r.o.	1	2	kovovýroba z nerezů, hliníku a oceli		
QUAIL spol. s r.o.	1	7	zpracování odpadu		
R.O.S.P s.r.o.	1	2	retrofit obráběcích strojů		
RABTEX, s.r.o.	1	2	pracovní oblečení		
RAPOL s.r.o.	1	1	pěnový polystyren	izolační materiál	
Rašelina a.s.	2	1	pěstební zeminy a substráty	hnojiva	
RATAJ a.s.	1	5	dopravníky	zpracování plechu	
RaVent s.r.o.	1	1	vzduchotechnika	klimatizace	
REINFURT-ČR, k.s.	2	10	kuličková ložiska		
REJ s.r.o.	1	1	sušenky	perník	sladké pečivo
RESI Třeboň spol. s r.o.	1	1	výroba rehabilitačních lehátek		
RICHMONT - CZ a.s.	2	5	regály	ocelové plošiny	obrábění
RIVETEC s.r.o.	2	10	nýtovací technika	spojovací materiál	jednouúčelové stroje
RM Chemicals, spol. s r.o.	1	1	tiskařská ředidla	technický líh	autokosmetika
Robert Bosch, spol. s r.o.	4	8	komponenty pro osobní automobily	dieselové systémy	podvozkové systémy
ROHDE & SCHWARZ, s.r.o.	4	10	kabely	transformátory	cívky
Röchling Engineering Plastics, s.r.o.	2	9	opracování termoplastů	desky	tyče
Rovyna, s.r.o.	1	1	výsekové nástroje		
ROYAS k.s.	1	1	pletiva	ploty	
s. n. o. p. cz a.s.	4	10	lisování a svařování plechů pro automotive		
SAK spol. s r.o.	1	9	díly pro automotive	svařování	obrábění
SANTAL spol. s r. o.	2	1	školní a kancelářský nábytek		
SAS technik s.r.o.	1	2	jednoduché servisní práce pro automotive - pracovně znevýhodnění		
Sběrné suroviny, a.s.	1	2	zpracování papíru a lepenky	železného šrotu	neželezných kovů
SEDLBAUER, s.r.o.	2	10	digitální tabule	transformátory	napájecí zdroje
Sedlická strojírna, s.r.o.	1	5	dopravníky	zpracování plechů	obrábění

Servis-technika-Služby Soběslav a.s.	2	5	svařování	obrábění	ohýbání
SGA Schody s.r.o.	1	11	ocelová a dřevěná schodiště a zábradlí		
SCHINKO Metall s.r.o.	1	10	kovovýroba		
Schneider Electric, a.s.	3	6	spínače	rozdávěče	jističe
Schwan Cosmetics CR, s.r.o.	4	6	dřevěná dekorativní kosmetika		
Schwan-STABILO ČR,s.r.o.	3	6	tužky	zvýrazňovače	popisovače
SILON s.r.o.	4	10	PET vlákna	kompaundy	plastové polotovary
SINFO, spol. s r.o.	2	10	obaly	izolace	automotive
SLOUPÁRNA Majdalena s.r.o.	2	2	betonové výroby	betonová dlažba	tvárnice
SLR - CZECHIA s.r.o.	2	10	odlitky	broušení a čištění tvárné litiny	automotive
SMOM CZ s.r.o.	1	6	nástroje	nářadí	
SMS Team, s.r.o.	1	11	papírové obaly	papír	
Sokar Gastro spol. s r.o.	1	2	pečivo	cukrářské výrobky	
South Bohemia Star s. r.o.	1	5	obaly	obalové systémy pro automotive	
SOVT - RADIO spol. s r.o.	1	2	měřiče rychlosti	radiostanice	paging
STABE GROUP s.r.o.	1	2	stavebniny	hobby potřeby	
STAVOKLIMA s.r.o.	2	5	dveřní a vratové clony	protihlukové výrobky	zpracování plechů
STEINBAUER LECHNER s.r.o.	2	5	obalové materiály		
STERA BOHEMIA s.r.o.	1	6	výroba svíček		
STRAKON, s.r.o.	1	11	betonové desky	schodiště	
Strojárna Vimperk spol. s r.o.	2	11	zpracování kovů	obrábění	elektrotechnika
STS Prachatice, a. s.	2	1	lesnické stroje	zakázková strojírenská výroba	
STYL, výrobní družstvo knoflíkářů, Studená	1	1	knoflíky		
Swallowfield s.r.o.	2	6	kosmetické prostředky		
SWISS-METALL a.s.	1	5	kovoobrábění	dopravníky	
ŠEPIKO s.r.o.	1	2	obrábění	zpracování kovů	polotovary
ŠUMAVSKÝ PRAMEN a.s.	1	1	pramenitá pitná voda		
Taconova Production, s.r.o.	2	6	hydraulické vyvažování	plošné vytápění	čerpací technika
TBP-Transformátory, spol. s r. o.	1	2	transformátory	tlumivky	adaptéry
TCF Vzduchotechnika s.r.o.	2	10	vzduchotechnika	ventilátory	
TCS s.r.o.	1	7	ocelové konstrukce	obrábění	svařování
TEBO, a.s.	2	5	výroba pro textilní průmysl		
TECNOCAP s.r.o.	3	10	kovové obaly	šroubovací uzávěry	
TEKABEN s.r.o.	2	2	elektrické kabely a vodiče		
Tesera CB s.r.o.	1	2	zpracování přírodního a umělého kamene	kuchyňské desky	dlažby
TESLA BLATNÁ, a.s.	3	4	senzory	díly pro motorová vozidla	
TETRAGON CB spol. s r.o.	1	2	plastová a hliníková okna	protipožární prvky	
Teufelberger spol. s r.o.	2	6	lana		
THK RHYTHM AUTOMOTIVE CZECH a.s.	4	9	klouby	čepy	automotive
TIBEX s.r.o.	1	1	bytový textil		
Timéco s.r.o.	1	7	montáže elektrotechnických zařízení a kovových výrobků		
TISKÁRNA PROTISK, s.r.o.	1	2	tisk	knihařská výroba	grafické studio
Tiskárna Vyšehrad, s.r.o.	1	2	tisk	knihařská výroba	
TODOROV nástrojárna s.r.o.	1	5	rekonstrukce automatizovaných výrobních linek	strojní díly	
Tools+ s.r.o.	1	5	kovoobrábění pro automotive		
TRUHLÁŘSTVÍ VANĚČEK s.r.o.	1	2	truhlářství	nábytková výroba	
TSE spol. s r.o.	2	5	elektrotechnika	zdravotní technika	
T-SEVERKA spol. s r.o.	2	1	čokoládové výrobky		
TSH plast s.r.o.	1	1	okna	dveře	bazény
TUPA spol. s r.o.	1	5	pastelky	tužky	papírnické výrobky
Typodesign s.r.o.	1	2	tisk	knihařská výroba	grafické studio

UNITERM, s.r.o.	1	11	výměníky tepla pro průmyslové užití		
UNIVERSAL - PLUS s.r.o.	2	1	nábytek	čalounictví	
VaKKoS - vzduchotechnika spol. s r.o.	1	2	vzduchotechnika	klimatizace	
VELIMPEX s.r.o. Dřevovýroba	1	1	zpracování dřeva	palety	stavební a truhlářské řezivo
VESCO, spol. s r.o.	1	1	pšeničné výrobky	mouky	
VETAS České Budějovice s. r. o.	1	2	kafilérie		
VISCOFAN CZ s.r.o.	4	10	potravinářské obaly	střívká pro masný průmysl	fólie
Vodňanská drůbež, a.s.	4	1	zpracování drůbežního masa	kuřata	uzeniny
VV & J s.r.o.	1	5	elektroinstalace	kabelové rozvody	
Výtahy Line, s.r.o.	1	2	výtahy	plošiny	
WANNER s.r.o.	1	6	vázací technika	řetězy	lana
Wienerberger cihlářský pr., a. s.	3	6	cihelné bloky	střešní krytiny	
Wienerberger eurostroj, s r.o.	2	7	ocelové konstrukce	obrábění	
Wimmer International CZ s.r.o.	1	6	hydraulické pracovní nářadí		
WindowStar s.r.o.	2	6	dveře	plastová a dřevěná okna	
Wotan Forest, a.s.	4	2	dřevařská výroba	palety a obaly	plošné materiály
Würth Elektronik iBE CZ s.r.o.	3	10	cívky	konektory	tlumivky
Ypsotec s.r.o.	2	10	kovoobrábění	díly pro výrobu pneumatik	
Zambelli - technik, spol. s r. o.	3	10	kovové okapy, střechy a opláštění budov	kovoobrábění	
ZÁRUBA FOOD a.s.	2	1	majonézy a tatarské omáčky	vejce pro výrobu lahůdek	
Zeelandia spol. s r.o.	2	7	ovocné náplně a směsi	potravinářské polotovary	
Zemědělské služby Dynín, a.s.	2	1	krmné směsi	zemědělské komodity	potravinářská pšenice
Zemědělské zásobování a nákup Strakonice a.s.	2	2	krmné směsi		
Zemědělské zásobování a výkup Prachatice, a.s.	1	2	velkoobchod zemědělských komodit	obiloviny	přípravky na ochranu rostlin
ZENAP Trhové Sviny s.r.o.	1	2	živočišná výroba		
ZVVZ MACHINERY, a.s.	3	5	přepravníky	vzduchotechnika	ventilátory

zdroj: vlastní výpočty z dat BISNODE, webové prezentace jednotlivých firem